ÁRA 4 LEI

Taxa postală plătită în numerar conf. abrob. Dir. Gen. PTT No. 225.404/48.

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1948 szeptember 28, kedd

V. ÉVFOLYAM 224. szám

Latbavetjük mindentudásunkat a békearcvonal erősitéséért

— fogadták a kolozsvári értelmiségiek a wrocláwi világkongresszus határozatait ismertető nagygyülésen

Petrovici Emil, Gaál Gábor és Roller Mihail beszámolója a világkongresszusról

KOLOZSVÁR. — A világ legjobb szellemi munkásainak — tudósoknak, íróknak, müvészeknek — a béke és a müvelődés védelmében augusztus végén a lengyelországi Wrocláwban összeült értekezletén hozott kiáltvány szellemében, Kolozsvár értelmiségi emberei szombaton délután 6 órai kezdettel a Diákházban nagygyülést tartottak hogy — néhány nappal a bukaresti értelmiségiek hasonló nagygyülése után — határozottan és félreérthetetlenül szintén állást foglaljanak a béke, a haladás és a demokrácia mellett.

A népes és lelkeshangulatu nagygyülés — miután meghallgatta a világértekezleten résztvett román küldöttség három tagjának, Emil Petrovici egyetemi rektornak, Gaál Gábor egyetemi tanárnak és Mihail Roller történész tanárnak a wrocláwi értekezletről beszámoló előadását — egyhanguan a következő határozatot hozta:

Mi kolozsvári értelmiségiek

„A kolozsvári értelmiségiek 1948 szeptember 25-én megtartott nagygyülése, miután meghallgatta az értelmiségiek wrocláwi értekezletén résztvett román küldöttség beszámolóját, csatlakozik a wrocláwi értekezlet határozatához.

Hasonlóképpen csatlakozik a bukaresti értelmiségiek nagygyülésén megszavazott határozathoz, amely kimondja kezdeményező bizottság létesitését annak érdekében, hogy ez a béke és a müvelődés védelmében összehivja a Román Népköztársaság értelmiségijeinek az országos értekezletét.

A wrocláwi értekezlet szellemében, megfogadjuk hogy teljes határozottsággal harcot folytatunk az imperializmus erői és a háboru uszitó minden sötét erő ellen.

Minden alkotó erőnket a Román Népköztársaság erősödésének és haladásának a szolgálatába állitva, minden erőfeszitésünket a népek békéjének, függetlenségének és szabadságának a védelmére forditjuk.

Latba vetjük minden tudásunkat, erőnket és képességünket a békearcvonal erősitéséért, melynek nagy vezetője a Szocialista Tanácsköztársaságok Szövetsége s amelyben cselekvően résztvesz Román Népköztársaságunk.“

Tudósok, irók és müvészek a háboru ellen

A nagygyülés első előadója *Emil Petrovici*, a „V. Babes“ tudományegyetem rektora volt, akinek „Tudósok, irók és müvészek a háboru ellen“ cimü előadásából idézzük a következőket:

— Alig négy év telt el a második világháboru óta. De, noha a hitleri német, az olasz és a japán fasizmus megtört, a sebeik meggyógyitása, lerombolt otthonaik felépitése végett békét áhitó népeket uj háborus izgatások, uj vérontásra készülődések nyugtalanitják. A proletáriátus öntudatos tömegei a világ minden országában tudják, hogy kik az uj háborura izgatók és ennek szervezői. Hasonlóképpen tudják ezt azok az értelmiségiek is, akik közösséget éreznek a munkástömegekkel s akik tudják, hogy csak a kommunista- és munkáspártok vezette dolgozó nép soraiban küzdve, járulhatnak hozzá a társadalmi haladáshoz.

— A wrocláwi értekezleten az irástudók minden osztálya képviselve volt de legtöbben — mint az várható volt — azok közül jöttek el, akik megértették, hogy méltatlan, gyáva és bünös, ha a történelem e keresztutján, mikor a népek jobb társadalmi rend alapjainak a megépitésén fáradoznak, az irástudók közömbösségükkel az embereknek azt az osztályát szolgálják, amelynek érdeke az uj társadalom megépitésének az akadályozása. Sokan csatlakoztak azok közül is, akik kezdetben távoltartották magukat a harc forgatagától, de végül felismerték hogy helyük a feltörekvő proletárosztálynak a szocialista rend megvalósitásáért való küzdelme első soraiban van.

— Nem véletlen, hogy a világ legszámottevőbb irástudói éppen ennek az osztálynak a tagjai. Természetes hogy éppen ők ismerjék fel előbb az idők jeleit, s meglássák, hogy a történelem mérlege a proletáriátus állandóan növekedő osztályának az oldalára hajlik, s hogy ezen az osztályon van a sor, hogy átvegye a müvelődés erejét a polgárság kezéből, amely nem akar és nem tud előbb jutni a haladás utján, s hogy helyük azok mellett van, akik — Ilja Ehrenburg szavaival élve — nemcsak muzeumokban és könyvtárakban őrizni akarják a müvelődést, hanem állandóan növelni s folytatni akarják a fiatalok által épitett iskolákban és munkahelyeken. A világ értelmiségének a szine-java beállt azoknak a sorába, akik a szocializmusnak hazájukbani megvalósitásáért küzdenek s barátja lett annak az országnak, amelyben a szocializmus épül, a Szovjetuniónak...

Emil *Petrovici*, miután nevekkel is szemléltette a wrocláwi értekezlet jelentőségét, rámutatott arra, hogy voltak, akik azt hitték, hogy „az értelmiségiek majd megelégednek a béke jótéteményeiről, az emberszeretetről szóló szép szavakkal, s bizottságokat alakitanak, amelyekben a világon mindenről beszélnek majd, de szó sem esik a háboru szervezőiről. Az értekezlet azonban megértette hogy igy a béke védetlen marad, sőt, a háboru szervezői zavartalanul folytathatják kártékony munkájukat. Fagyejev és Prenant jelentése mindjárt kezdetben tisztán és élesen megvilágitotta az értekezleten szembenálló két tábor helyzetét...“

— A későbbi vitákból világosan kitünt az értekezlet többségének az a meggyőződése, hogy a békét azok fenyegetik akik kiváltságaikat és monopóliumaikat féltik. A háboru szervezői az Amerikai Egyesült Államok trösztjeinek és a monopóliumainak a tagjai... A résztvevők hosszas helyeslése világosan megmutatta, hogy a világ értelmiségiei a demokratikus, haladó imperiálizmusellenes tábor oldalán foglalnak állást. Küldöttség küldöttség után szólalt fel s bélyegezte meg az Amerikai Egyesült Államok telhetetlen imperializmusát s ennek a különböző marshalizált országokbani lakájait...

— A kiáltványt 371-en szavazták meg. Ellene szavazott 11 s néhányan nem szavaztak. A haladó értelmiségiek s élükön a szovjet küldöttség által támogatott helyes álláspont ragyogó győzelmet aratott. A kiáltványból kitünik a demokrata erők rendithetetlen bizakodása. „A világ népei nem akarnak háborut s elég erősek ahhoz hogy megvédjék a békét és a civilizációt az uj-fasizmus merényletei ellenében...“

— Milyen kell, hogy legyen a romániai értelmiségiek magatartása a fasizmus ujjáélesztésére irányuló kisérletek és az uj háboruval való fenyegetéssel szemben? — tette fel előadása végén a kérdést Emil *Petrovici* s igy válaszolt rá: — A Román Népköztársaság irástudói határozottan csatlakoznak az egész világ értelmiségének a szine-javához, amely Wrocláwban világosan szólott.

A WROCLÁWI ÉRTEKEZLET IDEOLÓGIAI JELENTŐSÉGE

Gaál Gábor egyetemi tanár előadása arra a kérdésre felelt: mi a kongresszus jelentősége ideológiai vonatkozásban?

— A kongresszus számos mozzanatai ak már a megnevezése pozitiv válasz erre a kérdésre — mondta. — Nevezetesen: a wrocláwi kongresszus, amelyen 45 ország tudományának, irodalmának, müvészetének [illegible] kiküldötte vett részt, feleségbevonhatatlanul bizonyitotta, hogy a müvészet irodalom és tudomány, egyszóval kifejezve: az ideológia minden területén a valóban haladó, baloldali értelmiség a világmüvelődés élesapata. A haladó értelmiség hangja, magatartása, állásfoglalása, véleménye uralta a kongresszust. A valóban haladó értelmiség szabta ki a kongresszus tartalmát, irányát és állásfoglalását, jóllehet a legkülönbözőbb politikai meggyőződésü liberális és katolikus, konzervativ és kommunista értelmiségi került össze. Ez az egyik, amiért jelentős és pozitiv számunkra a wrocláwi kongresszus.

— A másik, hogy a wrocláwi kongresszus egész tárgyalási anyagával az imperializmus ellen foglalt állást, az imperializmust helyezte vád alá s ugyanakkor ez a vád alá helyezés a világmüvelődés legjobbjai részéről történt. A kongresszus felszólalói igy kimutatták az imperializmus bünösségét a népek szabadságának megrablásában és abban, hogy az imperializmus különbséget tesz a hajtók között, uldozi a haladó értelmiségieket s a lelkekben és tudatokban, a politikában és a termelésben a világ különböző részein ma is folytatja a háborut, a világ többi részén pedig előkésziti. Kimutatták ezek a felszólalók — olasz, francia, délamerikai, afrikai, ázsiai, sőt amerikai szónokok —, hogy a háboru uszitói egész sereg ország nemzeti kulturáját próbálják már is igába hajtani. A kongresszusnak ez az imperializmus törekvéseit leleplező tevékenysége szintén pozitiv jelentőségü.

— De pozitivum a kongresszust illetőleg a felvetett szempontból még az is, hogy a kongresszuson a világmüvelődés legjobbjai vitatták meg, hogy milyen ideológiák veszélyesek a békére, valamint azt, hogy hogyan kell az ideológiai harcot az imperializmus ellen, a háboru ellen, a béke védelmében megvivni és főként, hogy miben áll a müvelődés igazi értelme, hogy nincs külön keleti és külön nyugati müvelődés, ahogy az imperializmus és fizetett szónokai beállitani szeretnék. Megvitatták, hogy az értelmiséginek hol a helye a háboru és a béke kérdésében, hogy milyen népi erők vesznek részt az imperializmus elleni küzdelemben s hogy kik a haladás barátai és kik a veszélyeztetői. Ezek a vonatkozások már azért is jelentősek, mert mindezek jóvészt polgári értelmiségiek előtt nyilvánultak meg, akik végül is — a kongresszuson elhangzott konkrét tartalmu megnyilvánulások nyomán — nem határozhattak másként, mint ahogy határoztak.

— Mert miben összegeződtek a wrocláwi kongresszus ismételt felsorolt pozitivumai? Abban, hogy a kongresszus határozatával a második világháboru után két táborra szakadt világban félreérthetetlenül a békét, a haladásért és a demokráciáért harcolók oldalára állt... A határozat lényege azt tükrözi, hogy a világértelmiség vezető rétegeiben közös az akarat a béke megvédésére az imperializmus, illetve az uj-fasizmus támadásaival szemben s ezáltal világosan bebizonyult, hogy a világ értelmiségici felismerték felelősségüket az emberiséggel, a történelemmel, a néppelszemben és felemelték szavukat a béke, minden nép szabad kulturális fejlődése, nemzeti függetlensége és a nemzetek szoros együttmüködése érdekében. A wrocláwi kongresszusnak az ideológiára kiható pozitiv jelentőségét ebben a vonatkozásban kell keresnünk.

— Az eddigi kongresszusokról, a kongresszusok termeiből csak a delegátusok magányos irásztalához vezetett ut, — mondta Gaál Gábor multban volt hasonló kezdeményezésekről szólva. — Kifelé, a széles nagyvilágba, a nép felé csak nagy harcok utja vezetett ezeknek a kongresszusoknak a csarnokaiból, holott „a tapasztalat megmutatta, hogy a háborus uszitók ellen, a békéért vivott harc sikere csak abban az esetben lehetséges, ha az ilyen erőfeszitések az egész nép, az egész imprialistaellenes és demokratikus tábor harcához vannak kötve.“ Ez a tapasztalat fényesen bebizonyitotta Sztalin szavainak igazságát, aki rámutatott arra, hogy „az értelmiségiek csak akkor képviselnek erőt, ha egyesülnek a munkásosztállyal. Ha azonban a munkásosztály ellen fordulnak, pusztulásra vannak itélve.“

— Ez a kongresszus, a wrocláwi kongresszus, ha nem is közvetlenül, de közvetve felismerte Sztalin szavainak utmutatását s feladatát a szépenhangzó határozattal nem tekintette befejezettnek, hanem épp Népköztársaságunk küldöttsége vezetőjének, Leontin Rautunak a javaslatára minden országban a béke védelmét szolgáló nemzeti bizottságok szervezését követeli s a müvelődés embereinek feladatává teszi az értelmiség legszélesebb rétegeibe bevinni a figyelmeztetést, hogy az értelmiségi clárulja önmagát, népét, a kulturát, ha nem találja meg a helyét a dolgozó nép s a felszabadult és felszabadulásukért küzdő népek oldalán.

— A wrocláwi kongresszus jelentősége a haladás szempontjából ebben a vonatkozásban a legszembetünőbb. A kongresszus a határozat végső következtetésével, azzal a következtetéssel, hogy akcióját tovább viszi az értelmiség és a dolgozó nép legszélesebb rétegeiben, állásfoglalt az értelmiségi ember számos változata közül amellett a dolgozó nép mellett álló, a dolgozó néppel együtt tartó értelmiségi mellett, amelyiknek eszményi képviselőit a Szovjetunió, a népi demokráciák és azok a valóban haladószellemü értelmiségiek szolgáltatják, akik a legkevésbbé sem tájékozatlanok a maguk helye és rendeltetése felől a világban. Akik jól megértették Lenin ama szavait, hogy „a társadalomban élni és a társadalomtól függetlenül élni — nem lehet“. Akik belátták, hogy a társadalommal szemben függetlenségét hirdető értelmiségi valójában a néptől, a valóságtól való elszakadását hir-

(Folytatás a második oldalon)

Central University Library

Görög szabadságharcosokat segélyező bizottságot minden üzemben és intézménynél!

A kolozsvári segélyező bizottság áldozatkész munkára mozgósít minden becsületes dolgozót

KOLOZSVÁR. — Pénteken délután a gyárak és intézmények „Pro Grecia" csoportjai gyülést tartottak a városházán.

A gyülésen Horja Marian megyefőnök, Veress Pál alpolgármester a „Pro Grecia" egyesület elnökei, valamint Keresztes Zoltán, a bizottság titkára és Berla Rózália, a kolozsvári egyesület titkárnője elnököltek.

A két elnök összefoglalót adott Görögország jelenlegi helyzetéről. Kifejtették, hogy a görög nép hősi harcot viv az áruló királypárti fasiszták ellen, akiket az amerikai imperialisták támogatnak. A szabadságharcosok támadásai egyre erősebb csapást jelentenek a monarcho-fasisztáknak, aikk Gramcsben, Vitsiben, Murganaban stb. sulyos vereségeket szenvedtek. Ezeken a felszabaditott területeken a demokrata seregek megtisztitották a terepet a vérengző fasiszta bandáktól. Az imperialista amerikaiak által segitett monarcho-fasiszták állandóan terrorizálják és kinozzák a demokrata érzelmü lakosságot, borzalmas gyilkosságokat és büntetteket követnek el a kezükbe került demokrata harcosokkal.

— Amikor a görög nép nemzeti függetlenségéért és szabadságáért vérzik, egyidőben a mi szabadságunkért és függetlenségünkért is harcol. Épp ezért legfontosabb kötelességünk e hősi népnek ugy a legteljesebb erkölcsi, mint anyagi segitséget megadni. Népszerüsitenünk kell minden eszközzel a görög nép hősi szabadságharcát, meg kell ismertetnünk a görögországi helyzetet és minden lehető alkalommal ki kell nyilvánitanunk, hogy a harccal szolidárisak vagyunk.

A gyülésen ezután rátértek a „Pro Grecja" egyesület eddigi munkájának kritikájára és önkritikájára. Megvizsgálták a gyengeségeket és hiányokat és megállapitották a tennivalókat.

Kiemelték egyenként azt is, hogy a munkában különösen a klinikák és az élelmiszerszakszervezet tüntek ki.

Az előirt feladatok között a következő tételek szerepelnek: Meg kell erősiteni a görög nép megsegitésére irányuló akciót népszerüsitve azt a legszélesebb néptömegek között. Pénzt, élelmiszert, ruházati cikkeket és gyógyszereket kell gyüjteni a szabadságharcosok számára. „Pro Grecia" csoportokat kell alakitani azokban a gyárakban, üzemekben és intézményekben, valamint a megyében, ahol ilyen egyesület még nem létezik. A gyárakban, iskolákban és üzemekben faliujságszerü „görögországi sarkot" kell létesiteni, melyet el kell látni a legfrissebb görögországi anyaggal.

Végül ezentul minden hónapban gyülést kell tartani, amelynek keretében a „Pro Grecia" egyesület komolyan megtárgyalja a további teendőket.

A munka sikere érdekében a kolozsvári „Pro Grecia" csoportok hazafias versenyeket rendeznek.

Magyarnyelvü előadások időszerü tanügyi kérdésekről a bukaresti rádióban

BUKAREST. — A bukaresti rádió Magyar Órájának müsorában szeptember 27-én, kedden, szeptember 28-án, szerdán, szeptember 29-én és csütörtökön, szeptember 30-án este 7 órakor az 1875-ös hullámhosszon Bányai László, a Nagy Nemzetgyülés Elnöki Tanácsának tagja, Czikó Lőrinc, a közoktatásügyi minisztérium főtitkára, dr. Lőrinczi Ernő a közoktatásügyi minisztérium főtanácsosa és Csehi Gyula, a kolozsvári Bolyai Egyetem tanára tart előadást. Az előadások tárgya: hétfőn este: „A Népköztársaság uj iskolája"; kedden: „13 nemzetiség iskolája a Román Népköztársaságban"; szerdán: „Uj iskola, uj tankönyv" és csütörtökön este: „A szakoktatásról".

ABLAK

A budapesti „Szabad Nép" cimü lap közölte Major Tamásnak, a budapesti Nemzeti Szinház igazgatojának „A romániai ut után" cimü cikkét. Ebből idézzük:

„... Örömmel és várakozással néztünk utunk elébe, de ugyanakkor éreztük annak a felelősségnek a sulyát is, hogy mi képviseljük a népi demokratikus Magyarországot. Tudtuk, hogy a Szovjetunió felszabaditó hadserege nemcsak Horthyt és Antonescut seperte el, hanem az elnyomó és soviniszta rendszerek elsöprésével eltávolitotta az akadályt a két nép együttmüködésének utjából és nemcsak lehetővé, hanem kötelezővé is tette számunkra, hogy felismerjük egymásrautaltságunkat és segitsük egymást a közös célokért és a közös ellenség ellen vivott nagy küzdelemben. Mi — színészek — a magyar szinmüvészet eszközeit vetettük küzdelembe. Tudtuk, hogy román barátaink a müvészetet ugyanugy és ugyanolyan fontos fegyvernek tekintik a népek felemelkedése és testvérisége ügyéért folyó harcban, mint mi. Kiváncsian vártuk, hogy ők milyen tapasztalatokra tettek szert, mit tanulhatunk tőlük, mit értékesithetünk tapasztalataikból a magunk számára s egyuttal természetesen készek voltunk arra, hogy a magunk tapasztalatait rendelkezésükre bocsássuk."

„Utunk legfőbb célja a magyar-román kulturkapcsolatok kimélyitése volt. Maga a meghivás ténye hallatlan politikai jelentőségü, s önmagában is alkalmas arra, hogy a magyar-román viszony gyökeres megváltozásának fokát mérjük rajta. De — ugy hiszem — hasonlóan nagyjelentőségü az a tény is, hogy társulatunk romániai vendégszereplésével megállotta a helyét s beváltotta a hozzáfüzött reményeket..."

Major Tamás a továbbiakban idéz a „Scanteia", a „Romániai Magyar Szó", a „Romania Libera" cikkeiből, majd a szeretetteljes és figyelmes fogadtatásról és gondoskodásról ir, mely a budapesti Nemzeti Szinház körutazó együttesét végigkisérte romániai utján. „Legszebb emlékeink között őrizzük a magyar és a román munkások érdeklődését, lelkesedését és szeretetét" — irja, majd igy folytatja:

„Láttuk a haladó, feltörő, harcos román népi demokráciát. Láttuk, milyen őszinte erőfeszitéssel küzdenek a dolgozók anyagi és kulturális felemelkedéséért s milyen kérlelhetetlen harcot vivnak a reakció erői ellen. Saját szemünkkel tapasztaltuk, hogy milyen következetes küzdelmet folytatnak a sovinizmus ellen. Ennek a küzdelemnek állomásai a többi között olyan eredmények jelzik, mint a marosvásárhelyi Székely Szinház államositása (itt nem is volt szinház a felszabadulásig) a kolozsvári Állami Szinház komoly szubvenciója, az általunk is meglátogatott marosvásárhelyi és kolozsvári magyar egyetem vagy a kolozsvári Zenemüvészeti és Szinmüvészeti Főiskola. Román barátaink hangsulyozták, hogy ezen a területen még igen sok tennivaló van, de az eddigi eredmények is magukért beszélnek."

„Mindent meg kell tennünk, hogy romániai utunk tanulságait lelkiismeretesen feldolgozzuk és kiértékeljük kulturális és müvészeti téren is. Köszönjük román barátainknak a felejthetetlen vendéglátást, szeretettel üdvözöljük a Román Népköztársaságot s annak vezetőjét és motorját: a Román Munkáspártot."

Latbavetjük minden tudásunkat a békearcvonal erősitéséért

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

doti. Már pedig az ilyen elszakadás az értelmiségit közömbösiti mindazzal szemben, ami a valóságban a néppel, a társadalommal történik. Igy volt ez a hitlerizmus idején is. Az ilyen „független" értelmiségi a hitlerizmus idején közömbössé vált a fasizmust egyedül legyőző demokráciával szemben s mert közömbössé vált, megosztotta és elsorvasztotta mindenütt a hitleri imperializmussal szemben álló erőket. Az ilyen „független" értelmiségi, még ha valójában nem is akarta, szükségszerüen a hitlerizmus arcvonalát erősitette s ugynevezett se jobbra, se balra nem döntő, állitólagos harmadik utjával és jobbfelé is, balfelé is állitólag igazságot szolgáltató „tárgyilagosságával" a hitlerizmust segitette, mert magatartásával meggátolta a helyes ut világossá válását és tudatositását, minek következtében zavaros „tárgyilagosságával" és „felülemelkedésével" elmázolta és elhalványitotta a helyes választás kialakitását, s valójában az imperializmus támogatójává vált, — állapitotta meg Gaál Gábor.

— Nem véletlen — mondta előadása befejezésében —, hogy a szovjet delegátusok felszólalását sem a tartalom, sem a magatartás tekintetében nem tudta egyetlenegy, még annyira nekigyürkőző ellenfél sem, nemhogy lerontani, de még felérni sem. Ezt a tartalmat és ezt a magatartást csak elfogadni lehetett, nyiltan és továbbvivően, ujabb és ujabb adalékokkal alátámasztva e tartalom és magatartás igazát és nagyszerüségét, vagy pedig elhallkulni előtte. Mert végül is minden ellenfél elhallkult ugy, hogy érvei haltak el, az érvei törpültek el. A világ haladó értelmiségei győztek Wrocláwban. A világértelmiség legjobbjai a következetes haladás mellett tettek hitet: a világértelmiség legjobbjai a demokratikus táborba gyülekeznek. A haladószellemü értelmiségiek legjobbjai és a dolgozó nép céljai a békét és a müvelődést illetőleg is azonosak. A világértelmiség legjobbjai vállalták a kongresszus béketörekvéseinek a gyakorlatba való átvitelét. A világértelmiség legjobbjai megfogadták Fagyejevnek a kongresszus első napján elhangzott tanácsát, amely szerint „nem elég akarni, hanem cselekedni kell."

— Cselekedjünk mi is Fagyejev szellemében a békéért, a haladásért, a háborus uszitás és az imperializmus ellen.

A wroclawi kongresszus és értelmiségünk feladatai

Mihail Roller történész-tanár „A wrocláwi kongresszus és értelmiségünk feladatai" cimü előadásában többek között ezeket mondotta:

— A két tábor — egyrészt a szocialista és demokrata, másrészt az imperiálista tábor — létezése a müvelődésben is tükröződik. Ma ismerünk szocialista és demokratikus müvelődést és reakciós „müvelődést".

— A szocialista müvelődés életnedvét a munkából és a munka ama emberelnek az alkotásából kapja, akik kiküszöbölték az ember ember általi kizsákmányolását, s mind győzedelemesebb a szocializmus országában, a Szovjetunióban. Az ujdemokráciáju országokban, ahol népi rendszer került hatalomra, megvalósulnak a szocialista müvelődés fejlődésének a mind kedvezőbb feltételei. A többi — kapitalista — országban a szocialista müvelődés tényezői a munkás- és demokratikus mozgalmak fejlődése alapján és a polgári-reakciós müvelődéssel való küzdelemben növekednek. Minden elemien jóhiszemü ember előtt egyre világosabb, hogy a haladó müvelődésnek, amelynek élén a szovjet müvelődés áll, a befolyása az egész világon növekedik, s ugyanugy a haladó müvelődés nagy szerepe az emberi társadalom fejlődésében, a müvelődésnek a népi tömegek felszabadult alkotó lendülete alapján a valóságos demokrácia és tartós béke feltételei között való továbbvitelében.

— A népet szolgáló haladó müvelődéstől eltérően, a reakciós „müvelődés" a trösztökből veszi életnedvét s arra törekedik, hogy a tudományt és a müvelődést a safe-ek szolgálatába, a társadalmi fejlődés akadályozásának, a kizsákmányoló osztályoknak a szolgálatába állitsa.

— Ezek a különböző célok a választ is megadják arra a kérdésre, hogy: kié a jövő? Kinek az oldalán kell felsorakoznia bárki becsületes értelmiséginek, aki hozzájárulni akar országa haladásához, a tudomány és a müvelődés virágzásához? E kérdésre válaszolt az értelmiségiek wrocláwi értekezlete is. A 45 országból összegyült értelmiségiek döntő többségü állást foglalt a müvelődés és a béke megvédésének a kérdésében. Ez az állásfoglalás nem csak érzelmi jellegü, hanem gyakorlatian valóságos s azokból az elvekből fakad, amelyek a tudósokat, irókat és müvészeket arra késztetik, hogy alkotó erejüket ama harc szolgálatába állitsák, amelyet a kommunista és munkáspártok vezette proletáriátus a felvilágosodottságellenesség, a háborura-izgatás, tehát az imperializmus konkrét megnyilatkozásai ellenében folytat. A népi tömegek nem akarnak háborut. S a haladó értelmiség, a wrocláwi értekezlet fölényes többsége, kötelességének tekintette annak a megállapitását, hogy a nép mellett, a népnek a békéért és a demokráciáért való harca oldalán van a helye . . .

— A közelmult tapasztalata világitotta meg a Wrocláwban összegyült értelmiségiek utját is. Megmutatta, hogy milyen erős kiharcai lehetnek az értelmiségiek erőfeszitéseinek, ha a népi tömegek harcához kapcsolódnak. Megmutatta, hogy a tudomány, az irodalom és a müvészet csak a néppel összekötöttésben fejleszthető. Az értelmiségiek helyzetének ezt a konkrétizálódását hatalmas mértékben segitette az egyetemes müvelődés élenjáró küldöttsége, a szocializmus országának a küldöttsége. A wrocláwi értekezleten mindenki előtt mind világosabbá vált a szocializmus országa előrehaladott müvelődésének a müvelődés és a béke védelmében való szerepe...

— A magas elviséget hordozó szovjet müvelődés, Lenin és Sztalin bolsevik pártjának az irányitásával, a dolgozó népnek a kommunizmus szellemében, a proletár hazafiság és nemzetköziség szellemében való nevelése, a dolgozó népnek a béke, az elvtársi együttmüködés, a kölcsönös segités, az erőknek a közös cél elérése érdekében egyesitése szellemében való nevelése, a dolgozó népnek az uj szocialista humanizmus szellemében való nevelése nagy szerepét tölti be . . .

— A Román Népköztársaság exponens küldöttsége egészében magáévá tette a Fagyejev által kifejtett gondolatot, hogy a béke megvédéséért „nem elég akarni, hanem cselekedni kell". Mi tovább visszük a munkát országunkban. Tovább visszük a Román Népköztársaságban a Román Munkáspárt vezette dolgozó nép oldalán . . .

— Csatlakozva itt az értelmiségiek wrocláwi értekezletének a kiáltványához — mondotta előadása befejezésében Mihail Roller —, meg kell fogadnunk, hogy becsületesen elvégezzük a müvelődésért, a demokráciáért és a béke megvédéséért való küzdelemben ránkháruló kötelességeket. Egész tudományos irodalmi, müvészeti cselekvésünket a Román Népköztársaság dolgozó népe érdekeinek a szolgálatában kell kifejtenünk, országunk szocialista alapokon való ujjáépitésének a szolgálatában, növelve a Román Népköztársaságnak, a béke nemzetközi arcvonala cselekvő tagjának az erejét. Minden alkotó erőnket e nemes érdekek szolgálatába állitva, mi, valamennyien, a román nép, valamennyi vele együtt lakó nemzetiséggel egyetemben, a Román Népköztársaság minden dolgozó embere müvelődésének a minőségi sajátosságait érvényesitjük, hozzájárulunk az egyetemes müvelődés közös kincstárához, a világ békéjét és a társadalmi haladást szolgáljuk.

A Ludas Matyit mutatta be a tordai munkásdalárda szinjátszó együttese Tordán és Aranyosgyéresen

TORDA (Levelezünk irja) — A munkásdalárda szinjátszó gárdája igen nagy sikerrel mutatta be Tordán és Aranyosgyéresen a Ludas Matyi cimü népi játékot. A darabot *Nagy Jenő* és *Nagy Jenőné* tanitották be és rendezték igen hozzáértéssel és tehetséggel. Matyi szerepét *Csiky Gábor*, Juliska szerepében pedig *Farkas Irén* mutatták komoly kvalitásokat. De a többi szereplő is rászolgált az elismerésre: Domby Mihály gőgös nagyura, Nagy Jenőné Döbrögiméje, Nemes Miklós obstos katonája megérdemelték a közönség elismerését. De jók voltak a többiek: Czirják Erzsébet, Kőmives Géza, Szigeti Ferenc és a kisebb szereplők is.

A munkásdalárda szinjátszócsoportja gyéresi előadása is hasonló siker jegyében zajlott le. Ki kell emelnünk az előadás stilusos diszleteit, melyek *Kovrig* János hozzáértését dicsérik. Lőrincz Árpád, Nagy Béla és több mesterember önzetlen munkája tette a szinpadot illuziókeltővé. Mindkét előadás a tordai szinjátszógárda komoly fejlődését bizonyitja.

Bőripari szakiskola Nagyváradon

NAGYVÁRAD — A bőripari központ a nagyváradi bőrgyárak támogatásával a volt Premontrei gimnázium épületének egy részében — melyet a rend önként engedett át — bőripari szakiskolát létesit. A felsőbőripari szakiskola elméleti és gyakorlati kiképzést nyujt a hallgatóknak. Egyelőre mintegy 120 tanuló részére alkalmas helyiséget biztositanak.

A munkálatokat szeptember 14-én kezdték meg és a tanitás kezdetére, október 1-re előreláthatólag be is fejezik.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Az egyszerű emberek millióiból nem lehet egyezkedni bele a háború megismétlődésébe

— mondotta Visinszkij szovjet főmegbizott az ENSz párisi közgyülésén

A Szovjetunió kiküldötte lelepezte a nyugati imperialisták békeellenes terveit

PÁRIS. — A bukaresti rádió hirszolgálata jelenti:

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyülése szombaton teljes ülést tartott, amelyen Visinszkij szovjet főmegbizott nagy beszédet mondott.

Végig tekintve az elmult ülésszak óta lezajlott eseményeken, megállapitotta, hogy a legnagyobb hiba az Egyesült Nemzetek közgyülése által hozott határozatok végre nem hajtásában rejlett. Utalt arra, hogy olyan életfontosságu kérdésekben, mint például a fegyverkezés csökkentése, az atomfegyver betiltása és az atomenergiának kizárólag békés célokra való felhasználása, a közgyülés által hozott határozatokat nem hajtották végre.

Teljesen természetellenesnek minősitette azt, hogy a közgyülés tagjainak egyrésze arra igyekszik rákényszeriteni a közgyülést, hogy alapvető határozataival és az ENSz Alapokmányával teljesen ellentmondó döntéseket hozzon. Itt példának hozta fel a palesztinai kérdést, Indonézia ügyét és a faji megkülömböztetés életbeléptetését Délafrikában.

Megállapitotta, hogy az ENSz Alapokmányával alapvetően ellentétben lévő törvénytelen szerveket hoztak létre, igy például az ugynevezett kisközgyülést, valamint a koreai és balkáni vizsgálóbizottságokat.

Ami a gazdasági kérdéseket illeti, megállapitotta, hogy az ujjáépités terén nem támogatták azokat az államokat, amelyek a legtöbbet szenvedtek a fasiszták rablóháboruja következtében, ugyanakkor pedig az ENSz megkerülésével létrehozták az ugynevezett „európai ujjáépitési tervet" (Marshall-terv) és az ázsiai és távolkeleti ujjáépitési programot. Mindezek a tervek teljesen figyelmen kivül hagyják az Egyesült Nemzetek Szervezetét.

A Biztonsági Tanács munkájára áttérve, megállapitotta, hogy a BT 1947-ben és 1948-ban számos, döntő fontosságu kérdést nem tudott megoldani. Emlékeztet a közgyülés 1946 szeptember 24-én kelt ismeretes határozatára az atomenergia ellenőrzéséről és a közgyülés 1946 szeptember 14-én kelt határozatára a fegyverkezés csökkentéséről, melyeknél a BT nem juthatott érdemleges eredményre. Megállapitotta Visinszkij szovjet megbizott azt is hogy egyes államok szerződésben megsértik az ENSz alapelveit és a közgyülés által hozott határozatokat.

A többség a Biztonsági Tanácsban olyan magatartást tanusit, amellyel segitséget nyujt a bünösöknek. Igy például az indonéz viszályban semmiféle lépést sem voltak hajlandók tenni a BT nevezett tagjai, hogy megakadályozzák az indonéz nép szabadsága ellen irányuló holland támadást.

1947 november 29-én a Biztonsági Tanács ugy döntött a palesztinai kérdésben, hogy az országot független zsidó és arab államra osztják fel. E döntés gyakorlati keresztülvitelét lehetetlenné tették.

Az atomfegyver betiltását és az atomenergiának békés célokra való felhasználását illetőleg az Eszakamerikai Egyesült Államok kormánya visszautasitja az alapvető kérdések megoldását. A Szovjetunió álláspontja az atomenergia kérdésében ismeretes. A Szovjetunió javasolja az atomfegyver betiltását és az atomenergia nemzetközi ellenőrzésének bevezetését.

Ez ellen a javaslat ellen felhozott kifogásoknak egyetlen oka az, hogy egyes hatalmak meg szeretnék őrizni privilégiumukat az atomenergia felhasználásában.

Természetes — állapitotta meg Visinszkij — mindaddig, amig egyértelmüleg be nem tiltják az atomfegyver használatát, addig minden ellenőrzés csak szemfényvesztés és hiábavalóság. Az Egyesült Államok kormányának és a többi érdekelt államoknak az a javaslata, hogy előbb kössenek megegyezést, még mielőtt az atomfegyvert betiltanák, is erre mutat. Ezt az álláspontot támasztja alá az is, hogy ezek az érdekelt államok visszautasitanak minden ellenőrzést. Ebben a kérdésben a Szovjetunió álláspontja az hogy az atomfegyver egyértelmü betiltása mellett olyan nemzetközi ellenőrző szervet kell létesiteni, amely ellenőrzi az atomenergia felhasználását a gyártás valamennyi fokozatát, tehát a nyersanyagoktól kezdve, egészen az utolsó fokozatig.

Visinszkij ismételten rámutatott arra, hogy az atombomba támadófegyver s éppen ezért minden békét kivánó embernek, az egyszerü emberek millióinak fel kell emelniök tiltakozó szavukat az atombomba használata ellen, amely a békés lakosságot és békés városokat fenyegeti elpusztitással.

A továbbiakban rámutatott arra hogy a Szovjetunió következetesen ugyanazt a politikai utat járja, küzd a fasizmus ellen, a demokrácia megszilárditásáért s a német és japán fasizmus megsemmisitése után minden erejét a békés belső épitésre használja fel, hogy helyreállitsa a háborus rombolás okozta károkat, s a szovjet nép békés munkát végez tovább folytatva a szocializmus épitését. Külpolitikai vonatkozásban a Szovjetunió jó együttmüködés fenntartása és megszilárditása érdekében dolgozik, mindazokkal az államokkal, melyek e békés együttmüködést óhajtják. Viszont ellenáll mindazoknak a kisérleteknek, amelyek ellentétben vannak a jó együttmüködés elvével.

Ezzel szemben az Egyesült Államok politikája a második világháboru után alapvetően megváltozott. Mig a második világháboruban az USA a Szovjetunióval és többi szövetségeivel egyetemben a fasiszta támadók megsemmisitéséért és a leigázott népek felszabaditásáért küzdött, most az USA politikájának terjeszkedési szándékai vannak az USA világuralomra tör.

Visinszkij szovjet főmegbizott javaslatokat tett a béke megszilárditá ára és a leszerelésre, majd megállapitotta hogy az Egyesült Államokban és a befolyási körzetéhez tartozó államokban jéktelen háborus uszitás és nagyméretü háborus készülődés folyik. Az a közös angol-amerikai vezérkar, amit annakidején a fasiszta Németország ellen folyó háboru idején állitottak fel, ma is müködik és titkos tevékenységét semmiképpen sem békés célok vagy ezeknek az államoknak a védelme indokolja. Az Egyesült Államokban és a befolyása allatt álló államokban a legvadabb szovjetellenes rágalomhadjárat folyik, rosszindulatu koholmányokat és hazugságokat terjesztenek a Szovjetunióról és a népi demokráciákról. A cél: félrevezetni az egyszerü emberek millióit.

Mialatt ezeknek az államoknak a Képviselői az Egyesült Nemzetek Közgyülésén a nemzetközi együtt müködésről mondanak szép szavakat addig a kulisszák mögött angol-amerikai katonai irodákban olyan terveket készitenek, amiknek semmi közük sincsen a békéhez.

— Az egyszerü emberek millióiból — mondotta Visinszkij — azonban nem egyezhetnek bele a háboru megismétlődésébe, ami szörnyü véráldozatokat és előreláthatatlan bonyodalmakat jelentene.

A továbbiak során hangoztatta, hogy a Szovjetunió kormánya mint eddig, ezután is mindig következetesen kiáll a béke megerősitése és megszilárditása mellett.

Az Izvesztija az ENSz közgyülésről

A Rador hirszolgálati iroda közli az „Izvesztija" külpolitikai szerkesztőjének cikkét az Egyesült Nemzetek Közgyülésének párisi ülésezésével kapcsolatban. A cikkiró mgállapitja, hogy komoly aggodalmat vált ki az a mód, ahogyan az ENSz közgyülésének munkálatai alakulnak.

Már az első napon, amikor megalakitották a munka-bizottságokat, az angol-amerikai blokk megkezdte támadásait az ENSz egysége ellen, felhasználva az engedelmes szavazó-gépezetét. Az angol-amerikai blokk vezetői a nemzetközi együttmüködés legjelentősebb képviselői ellen irányitották támadásaikat. Nyilvánvaló, hogy a szavazógépet müködtetve, céljuk támadást előkészileni a nemzetközi szervezet alapelvei ellen, megváltoztatva ezeket az elveket a világuralomra törő amerikai nagytőke érdekeinek megfelelően. Az a kisérlet azonban, hogy az ENSz felrobbantására irányuló politikájukat, mint „megszilárditást" tüntessék fel senkit sem fog megcsalni, hanem éppen ellenkezőleg be fogja bizonyitani, az Egyesült Államok vezetőinek képmutatását, akik rettegnek attól, hogy megmondják a népnek az igazságot a nemzetközi politika, sikon tanusitott demokráciaellenességükről.

Előkészületek a vasutnál a téli forgalom biztositására

BUKAREST. (Agerpres.) — A vasuti vezérigazgatóság munkaértekezletre hivta össze a vasuti igazgatóságok vezetőit és a CFR Szakszervezeti Szövetség képviselőit. A munkaértekezletet Alexa Augustin, a CFR vezérigazgatója vezette le. A CFR vezető szervei jelentést tettek az elmult hónapban lezajlott ellenőrző körúton tapasztalt eredményekről és hiányosságokról a vasut munkájában. A munkaértekezlet ezután megtárgyalta, milyen intézkedéseket kell foganatositani a vasutnál tapasztalt hiányosságok kiküszöbölésére. Többek között elhatározták, hogy a vasut már eleve megteszi az intézkedéseket a vasuti forgalom zavartalanságának biztositására a téli hónapokban. A vasuti szervek a községi és városi elöljáróságokkal, valamint a vidéki csendőrörsökkel karöltve, máris megkezdi az önkéntes csoportok megszervezését a vasuti sinek téli kifagyasztására.

A burgonya, kukorica és napraforgó

beszolgáltatásáról szóló rendelet részletes szövege

BUKAREST. — A Román Munkáspárt javaslatára — mint megirtuk — a minisztertanács az ország dolgozói ellátásának zavartalan biztositására rendeletileg szabályozta az olajosmagvak, a tengeri és a burgonya beszolgáltatását.

A beszolgáltatásra vonatkozó minisztertanácsi napló rendelkezéseit az alábbiakban ismertetjük:

A NAPRAFORGÓMAG BESZOLGÁLTATÁSA

A minisztertanácsi napló rendelkezése értelmében azok a gazdaságok, amelyek napraforgót termelnek kötelesek a kereskedelemügyi minisztérium által megállapitott áron termésük egy részét az államnak beszolgáltatni, az alábbiak szerint:

3 hektár szántóig terjedő mezőgazdasági ingatlanok után az 50 kilót meghaladó termés 40 százalékát; kevesebb termés esetén mentesek a beszolgáltatás alól. A 3—5 hektárig terjedő gazdaságok az 50 kilón felüli mennyiség 50 százalékát; 5—10 hektárig terjedő gazdaságok az össztermés 60 százalékát, 10—20 hektárig terjedő gazdaságok az össztermés 70 százalékát, a 20 hektáron felüli szántóval rendelkező mezőgazdasági ingatlanok után a termés 80 százalékát kell az államnak beszolgáltatni.

A beszolgáltatandó mennyiséget ugy számitják ki, hogy a gazdaság összes vetési területein termett mennyiséget összeadják, függetlenül attól, hogy ez a terület teljesen be volt-e vetve napraforgóval, vagy csak tengeri, vagy egyéb termény közé vetették.

A beszolgáltatás után fennmaradó napraforgómag mennyiséggel a tulajdonos szabadon rendelkezik.

A BURGONYA BESZOLGÁLTATÁSA

Ugyanesak minisztertanácsi napló intézkedik a burgonya beszolgáltatásáról is.

A minisztertanácsi napló értelmében azok a gazdaságok, amelyek 1948 őszén burgonyát takaritanak be, kötelesek az államnak a kereskedelemügyi minisztérium által megállapitott hivatalos áron a következő mennyiségeket beszolgáltatni:

az 1 hektárig terjedő mezőgazdasági ingatlantulajdonosok termése mentes a beszolgáltatási kötelezettség alól. Az 1 hektáron felüli kiterjedésü ingatlanok után beszolgáltatandó mennyiség az alábbiak szerint történik:

A mezőgazdasági szántóterületének kiterjedése	Hektáronkinti erméshozam kilókban								
	000 kilóig	4000-ig 5000-ig	5000 tól 6000-ig	6000-tól 7000-ig	7000 tól 8000-ig	8000-tól 9000-ig	9000 tól 10 000-ig	10 000-től 11 000-ig	11 000-en felül
	Beszolgáltatandó mennyiség kilókban								
0—1 hektár	mentes	mentes	mentes	mentes	mentes	mentes	mentes	mentes	mentes
1—3 „	400	700	1000	1300	1600	1900	2200	2500	8 0
3—5 „	500	900	1300	1700	2 00	2 00	2900	3 0	3700
5—10 „	6 0	1100	1600	2 0	2500	3100	3600	4100	4600
10 20 „	700	1300	1900	2 00	3100	3700	4300	4 00	5500
20— 0 „	800	1500	2200	2900	3 00	4300	5000	5700	6400
50 hektáron felül	900	1700	250	3300	4100	4900	5700	6500	7300

A fenti táblázat alapján kiszámitott mennyiségek beszolgáltatása után fennmaradt rész fölött a termelő szabadon rendelkezik és azt vetési-, saját fogyasztási, vagy pedig eladási célra fordithatja.

A termelők kötelesek saját költségükön beszállitani a burgonyát a begyüjtési központokba. A községi hatóságok azonban dijmentes szállitó karavánokat is szervezhetnek, lehetőleg a tehetősebb termelők szállitó eszközeinek igénybevételével. A begyüjtő központok kötelesek a termelőknek az átvételnél azonnal a kereskedelemügyi minisztérium által megállapitott árat. A burgonya mennyisége átadási határidejét a begyüjtési bizottságok is megszabhatják. A jövőben a kereskedelemügyi minisztérium engedélye nélkül tilos közvetlenül a termelőtől kereskedelmi célokra burgonyát vásárolni.

Alsófehér, Baia, Bihar, Botosani, Brassó, Campulung, Máramaros, Csik, Dambovita, Dercbei, Fogaras, Maros-Torda, Neamt, Udvarhely, Radauti, Román, Szatmár, Szilágy, Szörény, Szeben, Suceava, Nagyküküllő és Háromszék vármegyék lakóinak jogukban áll saját szükségletükre és minden külön engedély nélkül, közvetlenül a termelőtől, 200 kiló burgonyát vásárolni. A többi megyék lakóinak tilos azonban engedély nélkül burgonyát vásárolni a fenti megyékből, más megyékből azonban minden alakiság nélkül közvetlenül a termelőtől 200 kiló burgonyát vásárolhatnak.

A TENGERI BESZOLGÁLTATÁSA

A tengeri beszolgáltatását szabályozó minisztertanácsi napló a beszolgáltatandó tengeri mennyiséget a következő táblázat szerint állapitja meg:

A mezőgazdasági szántóterületének kiterjedése	Hektáronkinti hozam kilókban					
	400 on alul	400—600	600—800	800—100	000-1200	1 00- n felül
	Beszolgáltatandó mennyiség kilókban					
0—1 hektár	mentes	mentes	mentes	mentes	mentes	mentes
0—3 „	mentes	mentes	25	50	90	160
3 5 „	mentes	25	50	120	190	2 0
5—10 „	25	45	110	200	290	380
10—20 „	50	75	1 0	290	390	490
20 50 „	75	140	280	360	4 0	600
50 en felül	100	200	370	470	590	710

A tengeri beszolgáltatása után fennmaradt mennyiség felett a termelő szabadon rendelkezik.

Azokat a kistermelőket, akiknek földterülete nem haladja meg összesen az 1 hektárt, valamint azokat, akik legfeljebb 3 hektár ingatlanal rendelkeznek, de termésük hektáronként kevesebb, mint 600 kiló, mentesitették a beszolgáltatási kötelezettség alól.

Ugyanesak mentesiti a minisztertanácsi napló azokat, akiknek legfeljebb 5 hektárnyi területük van és a hektáronkénti tengeri kevesebb mint 400 kiló.

A szabadforgalomnak engedélyezett tengeriből, saját használatra minden engedély és alakiság nélkül 300 kilót szabad szállitani.

A tengerit csak vám ellenében szabad őrölni és az őrlésért vett vámot a malmok kötelesek a kereskedelemügyi minisztérium rendelkezésére bocsátani.

Mindhárom minisztertanácsi napló a szabotázstörvény büntető rendelkezéseinek alkalmazását rendeli el azokkal szemben, akik a beszolgáltatási rendeleteket nem tartják be.

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.
Laptulajdonos: „Petőfi" Lap- és Könyvkiadó RT.
Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249 szám alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díj 5000 lej. Postatakarékpénztári csekkszámla száma: 40.625.

A ROMÁNIAI NEMZETI VÖRÖSKERESZT TÁRSASÁG eddigi elnevezését a Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége rendelete értelmében a Román Népköztársaság Vöröskereszt Társasága elnevezésre változtatták át.

MENTESEK A FÉMJELEZTETÉS ALÓL a 20 grammnál könnyebb ékszerészhez javításra beadott arany tárgyak. A javításra beadott ezüst tárgyakat csak 200 grammon felül kell fémjeleztetni.

MEGGYILKOLTA ANYÓSÁT Iohim Ana 18 esztendős zsábonyicai földmüvesasszonyt. A két nő között gyakoriak voltak a szóváltások. A gyilkos fratalasszonyt letartóztatták.

A MOSZKVAI FÖLDALATTI VASUT hálózatát, a Kommunista Ifjúság, a Komszomol fennállásának 30 éves évfordulója alkalmával önkéntes munkával bővíti ki. A földalatti vonal épitésén dolgozó ifjak elhatározták, hogy az ezévi tervet október 29-ig teljesitik.

A MAROSVÁSÁRHELYI IPARKAMARA élére uj időszaki bizottságot nevéztek ki. Elnök Conacescu Joan, alelnökök Nemes Dezső és Szövérfi Sándor.

15 EZER HEKTÁRON VÉGEZTÉK EL eddig a tarlóhántást Brassó megyében. Az egész felszántandó terület 21 ezer 108 hektár.

A KOLOZSVÁRI MAGYAR PEDAGÓGIAI FIUISKOLA igazgatósága felhivja a kolozsvári és Kolozsváron tartózkodó vidéki fiu- és leánytanulóit, hogy szeptember hó 28-án, kedden reggel 8 órakor fontos iskolai ügyben jelenjenek meg az intézetben. Gyülekezés az udvaron.

A NAGYVÁRADI IPARI LEÁNYISKOLA I., II., III. osztályaiba szeptember 28-ig tartanak a beiratkozások.

EGYÉVI ELZÁRÁSRA itélte a brassói törvényszék Ziegler Emilt, a „Nivea"-gyár igazgatóját, aki a gyár birtokában ittmaradt, de külföldi tulajdont képező 2000 darab részvényt, az üzlet könyveket meghamisitva saját nevére irt át és igy kijátszotta a fegyverszüneti egyezményt.

UJ POLGÁRMESTERT iktattak be Sepsiszentgyörgyön Dudás Antal személyében, a lemondott Miklós Imre megüresedett helyére.

HATALMAS ÁLLATNEMESITÉSI MOZGALOM indult Maros megyében. Tenyészapaállatokat hoznak a megye területére, melyekkel felfrissitik és nemesitik az állatállományt. A nemesitésre állatorvosok fognak felügyelni.

• ORVOSI HIR. Dr. Kopár József belgyógyász szakorvos ujra rendel volt Deák Ferenc-utca 41., délelőtt 10—12-ig, délután 6—7-ig.

A kolozsvári MNSz hirei:

Szeptember 28-án, kedden este 7 órakor a II. kerület taggyülése az Attila-ut 9. szám alatti székházban.

Este 7 órakor az V. kerület szervezői gyülése a Türr István-utca 36. szám alatti székházban.

Szeptember 29-én, szerdán este 6 órakor az Irisz-telepi tagozatunk szervezői gyülése a Máramaros-utca 187. szám alatti székházban.

Este fél 8 órakor az I. kerület kulturestje a Zenemüvészeti Főiskola Mócok-utja 3. szám alatti disztermében.

Szeptember 30-án, csütörtökön este 7 órakor a III. kerület taggyülése a Böszörményi-utca 12—14. szám alatti székházban.

Este 7 órakor a IV. kerület taggyülése a Hidelvei Református Egyházközség, Horea-ut 53. szám alatti nagytermében.

Este 7 órakor a VI. kerület szervezői gyülése a Templom-utca 2. sz. alatti kulturházban.

Este fél 8 órakor az I. kerület kulturestje a Zenemüvészeti Főiskola, Mócok-utja 3. szám alatti disztermében.

Október 1-én, pénteken este 7 órakor szervezőbizottsági ülés és reszortülések a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Október 3-án, vasárnap délután 5 órakor az Irisz-telepi tagozat taggyülése a Máramaros-utca 187. szám alatti székházban.

A nagyváradi MNSz hirei:

A NAGYVÁRADI MNSz VISINSZKIJ-UTCA 27. SZÁM ALATTI SZÉKHÁZÁBAN:

Szeptember 27-én, hétfőn este 6 órakor felügyelőbizottsági és gazdasági bizottsági értekezlet.

Este 7 órakor szervezőbizottsági, sajtó és propagandabizottsági, szinjátszó és pénzügyi bizottsági értekezlet.

Szeptember 30-án, csütörtökön este 6 órakor jogügyi bizottsági értekezlet.

Este 7 órakor rendszeres szemináriumi előadás.

A városi dalárda állandó próbát minden hétfőn és csütörtökön 7 órai kezdettel tartja.

UJVÁROSI KERÜLET:

Szeptember 28-án, kedden este 6 órakor ingyenes könyvelői tanfolyam.

Este 7 órakor összbizottsági értekezlet.

Szeptember 30-án, csütörtökön este 6 órakor ingyenes könyvelői tanfolyam.

OLASZI KERÜLET:

Szeptember 28-án, kedden este 7 órakor összbizottsági és utcafelelős értekezlet.

VELENCEI KERÜLET:

Szeptember 28-án, kedden este 7 órakor összbizottsági értekezlet.

Szeptember 29-én, szerdán este 7 órakor utcafelelős értekezlet.

HEGYI KERÜLET:

Szeptember 29-én, szerdán este 7 órakor összbizottsági és utcafelelős értekezlet.

Szeptember 30-án, csütörtökön este este 7 órakor szinjátszó bizottsági értekezlet.

KOMENDANSRÉTI KERÜLET:

Szeptember 29-én kedden este 7 órakor összbizottsági értekezlet.

Szeptember 30-án, csütörtökön este 7 órakor szinjátszó bizottsági értekezlet.

PÜSPÖKI-UTI KERÜLET:

Szeptember 29-én kedden este 7 órakor összbizottsági értekezlet.

AZ ORSZÁG KÉSZRUHAIPARÁNAK ALAPJA:

Az ACS-üzemek egyelőre a hadsereg uj téli egyenruháját készíti,

de a közeljövőben a polgári lakosság készruhaellátását is megoldják

KOLOZSVÁR. — A Dózsa György-ut egyik kis mellékutcájában, a Szép-utcában van az ACS-üzem Erdély legnagyobb készruhagyára. Az üzem fióktelepe a bukaresti központnak, az APACA-üzemnek méretei sokkal szerényebbek annál. A fővárosi központi gyárban négy és félezer munkás dolgozik, hatalmas négy emelet magas épületben, amit 89 nap alatt, rohammunkával épitettek fel a Román Népköztársaság dolgozói.

A kolozsvári fióküzem ez év tavaszán létesült. Megindulásakor 26 munkással dolgozott, ma már 176-on serénykednek azon, hogy az ország dolgozói megfelelő ruházathoz jussanak. Egyelőre a hadsereg részére készitik az uj téli egyenruhákat. Eddig 10 ezernél több rend ruhát, a kétszeresénél is több rend fehérnemüt és sokezer darab sapkát készitettek el.

Minderről az üzem igazgatója, Janovitz Lajos tájékoztat bennünket.

— Előbb a hadsereget látjuk el — mondja az igazgató —, a bevonuló ujoncok és népköztársaságunk hadseregének minden tagja részére biztositjuk az uj, izléses, jóminőségü végigbélelt öltözetet. Később, a jövő év elején a polgári lakosság készruhaellátását fogjuk megoldani. Az ACS-üzemek képezik az alapját az ország konfekcióiparának.

KÉSZÜLNEK A KATONARUHÁK

Megtekintjük az üzemet. Először a szabászatba megyünk be. Hatalmas mennyiségü posztóvégek, levágott posztódarabok, melyeket szorgos munkáskezek raknak egymásra, rétegszerüen. A legfelsőre minta után kirajzolják a ruhadarab formáját, aztán az egész csomagot viszik a szabásgép alá. A vékony, borotvaéles szalagfürész hangtalanul szeli a posztót. Néhány kézmozdulat: a gép kezelője végigfuttatja a ruhaanyagot a szalag alatt és máris kiszabott egyszerre 40 darab nadrágot.

Innen a varródába kerül az anyag. Követjük.

50 varrógép kattogása dübörgéssé olvad össze. A csoportvezetők nagy asztalokon összeillesztik a posztódarabokat, ezután jön azok összevarrása.

A munkanorma: 1 gép naponta hat nadrágot vagy három és fél kabátot kell elkészitsen 8 órás munkaidő alatt. Ezt tulteljesitik a dolgozók, akik versenyben állnak egymással. Pop Kálmán százszázalékkal termel többet, s nagy azok száma, akik 70—80 százalékban tultermelik a normát.

Két munkacsoportban dolgoznak az üzemben reggel 6-tól délután 2-ig és 2-től 10-ig. A két munkacsoport verseng egymással a többtermelésért és a munkacsoportokon belül ugyanezt teszik az egyes dolgozók is.

Szük a helyiség,

nem felel meg a követelményeknek, nem tudják bővíteni az üzemet és nem tudják megvalósitani a szociális kivánalmakat sem. Ennek megoldása most van folyamatban, az uj helyiségben már étkezde is lesz, napközi otthon, fürdő és kulturterem.

A munkafegyelem jó. A munkából elkésők neve a feketetáblára kerül és azt bizony egyik dolgozó sem akarja, hogy az övé rajta legyen. A versenyszellem kitünő. Az ACS dolgozói — mint Népköztársaságunk minden dolgozója — a többtermelésre törekednek, hogy ezen keresztül fokozzák az ország dolgozóinak szinvonalát, erősitsék a szocializmus utján haladó Román Népköztársaságot.

Kisiparosok illetékátalány befizetési kötelezettsége

KOLOZSVÁR — A pénzügyminisztérium 436.658—1948. számu rendelete értelmében azok a kisiparosok, akiket az egyenesadótörvény 48. szakaszának 2. pontja, valamint 52. szakaszának utolsóelőtti bekezdése értelmében csak az egyszerü *kiadás-bevételi napló vezetésére kötelez*, valamint azok a kisiparosok akik mentesülnek ennek a naplónak vezetése alól, kötelesek a bélyegtörvény 4. szakasz 9. paragrafusa értelmében *2000 lej illetékátalányt befizetni.*

A pénzügyminisztérium rendelete értelmében, azok a kisiparosok, akik a 2000 lej illetékátalányt eddig még nem fizették be azt *szeptember 30-áig, csütörtökig bezárólag, késedelmi kamat és büntetés nélkül befizethetik a* pénzügyigazgatóságon. A határidő lejárta után a pénzügyi közegek az illetékesek ellen kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel.

A Demokrata Nők Nemzetközi Szövetségének kiküldöttje az országba érkezett

BUKAREST (Agerpres) — Pár nap óta az országban tartózkodik Roubakine Susana, a Demokrata Nők Nemzetközi Szövetségének kiküldöttje, aki a jövőben megtartandó nemzetközi nőkongresszusra anyagot gyüjt a Román Népköztársaságban élő gyermekek életkörülményeikről és fejlődéséről.

Eddig az egészségügyi minisztériumnak a Romániai Demokrata Nők Szövetségének és a munka és népjóléti minisztériumnak gyermek intézeteit látogatta meg. A jövő héten a Demokratikus Nők Nemzetközi Szövetségének kiküldötte Moldovába látogat és azután Bulgáriába és Lengyelországba látogat el.

Kötelező ingyenes orvosi vizsgálatot rendeltek el a főiskolákra beiratkozók részére

BUKAREST. (Agerpres.) — Egyetemek és főiskolák felvételi vizsgáira beiratkozók tudomására hozzák, hogy azok, akik felvételi vizsgára kivánnak beiratkozni, kötelesek előzőleg orvosi vizsgálatnak alávetni magukat. Az orvosi vizsgálat kötelező és elutasitó jellege van.

Az orvosi vizsgálatot az egyetemi hallgatók orvosi segélyezési központja, vagy bármely más helységbeli hatósági orvos ingyenesen végzi. Abban az esetben, ha a felvételt kérőt hatósági orvos vizsgálja meg, köteles egészségügyi bizonyitványt és tüdőfelvételt bemutatni, amely utóbbit hatósági röntgenszakorvosnak kell ellenjegyeznie. Ezeket a bizonyitványokat a jelöltek felülvizsgálat céljából kötelesek jelentkezni a más helységsegélyező hivatalnak bemutatni. Azok a jelöltek, akik az egyetemi városban laknak, a bizonyitványok láttamozása végett október 1—6-áig kötelesek jelentkezni a más helységbeliek pedig október 7—11 között.

Önkéntes munkával helyreállitották a mosóbányai bányát

BUKAREST. (Agerpres.) — A Román Munkáspárt szervezetének irányitása mellett a mosóbányai bányamunkások önkéntes munkával a bányát üzemképessé tették. Az üzembehelyezési munkálatok alkalmával a munkások 4000 munkaórát dolgoztak.

Októberben megnyilik az épitészek első kongresszusa

BUKAREST. (Agerpres.) — Október 10—13 között a fővárosban tartják meg a Román Népköztársaság épitészeinek első kongresszusát. A kongresszuson számos az épitészettel és városrendezéssel kapcsolatos kérdést tárgyalnak meg.

A kongresszus alkalmával a fővárosi Dalles teremben kiállitást rendeznek, amely a kongresszuson megtárgyalt kérdéseket hánmas megvilágitásban mutatja be: a mult kritikai bemutatása, ujabb vagy folyamatban lévő megvalósitások, valamint konkrét javaslatok bemutatása.

Az ifjuságot is befolyásuk alá akarják hajtani a zsirosok és szekértolóik

Kit szolgál Benedek Gyula választuti lelkész?

A MNSz keretein belül folynak a választások előkészületei és maguk a választások. Céljuk: a dolgozó réteg vezetőszerepét biztositani szervezetünk keretein belül is. Kiselejtezzük magunk közül az odanemvaló, a dolgozó városi és földmüves réteg érdekeit nem képviselő és elszabotáló vezetőket.

A választási kampányba az ifjuság is bekapcsolódik. Külön közgyüléseket nem rendez, de a felnőttekkel karöltve, azok segitségét igénybevéve, átszervezi a helyi csoportok vezetőségét. Végre elérkeztünk ahhoz az időponthoz, amikor a falvak életét irányitó nagygazdák és az egyházak belsejében meghuzódó reakciós elemek befolyása alól végérvényesen kivehetjük az ifjuságot. Hogy milyen nagy szükség van erre, az alábbi példák bizonyitják.

A VÁLASZUTI MAGYAR IFJUSÁG

teljesen magára hagyatva, vezető nélkül igyekszik beleilleszkedni az uj világ épitésébe. Politikai vonalon szeretne a haladás utjára lépni, de akadályokat görditenek utjába s még most is a letünt rendszerben meghonosodott szokások spanyolcsizmáját szeretnék reájuk huzni. A szervezeti élet legelemibb követelményeivel és erősségeivel sincsenek tisztában. Példa erre, hogy *a faluban levő cigányokat kizárták, illetve be sem engedték iratkozni a Földmives Szakszervezetbe, azért, mert nincs földjük.*

Széppataki Tibor, az iskola igazgató-tanitója ugyan foglalkozik az ifjusággal, de *Benedek* Gyula református lelkész nemcsak gátolja munkájában, hanem mindent megtesz, hogy az életet minél jobban megnehezitse Széppataki és családja számára. Az igazgató-tanitó, aki egyben a MNSz elnöke is, az egyház tulajdonát képező lakásban — egyszoba konyhában — lakik. A „tiszteletes ur", habár öt szobában lakik — harmadmagával —, erre a lakásra is igényt tart, csakhogy az esetleg lakás nélkül maradó Széppatakit annál könyrvebben befolyása alá kényszeritse és a nagygazdák érdekei kiszolgálójává tegye.

A „tiszteletes ur", alig rendelkezik 32 hold, az egyház tulajdonát képező föld felett. Nincs marhája, s igy a nagygazdák dolgozzák meg, nehogy kenyér nélkül maradjon. „Igen sokat" kellett beszolgáltatnia a gabonából — — amint mondta —, s ezért nagygazda hivei elhatározták, hogy kifizetik helvette a MNSz tagdijat is. Hogy mennyire szivén viseli a nép érdekeit, igen sok eset bizonyitja. Amikor istállóját anaállat tartására bérbe kérte a község, azzal az indokolással tagadta meg az istálló átadását, hogy ő is négy darab szarvasmarha vásárlását irányozta elő őszre. Ez mindeddig nem következett be, ám a falu széltében-hosszában terjesztette, hogy erőszakkal akarják elrekvirálni istállóját. Az ifjuságot igyekszik minél jobban befolyása alá venni s a vallásos türelem leple alatt a nagygazdák érdekei szolgálatába állitani.

A benedekgyulák ideje rég lejárt s a benedekgyuláknak nincs helyük az egyházi élet vezetésében sem. Az egyház a nép egyháza s a vezetőnek a széles népi tömegeket kell szolgálnia.

AZ OSZTÁLYHARC VONALÁN HALADUNK

és nem viseltetünk türelemmel a dolgozók érdekeit lábbal tipró nagygazdákkal és azok szekértolóival szemben. Kérlelhetetlenül kell harcolnunk, mert csak ha a leplet teljesen lerántjuk a benedekgyulákról és helyükbe igazán a népért élő, a dolgozók érdekeit képviselő vezetőket választunk, sikerül megvalósitanunk minden dolgozó álmát: a szociálizmust hazánkban.

HEGEDÜS GYULA

Mérnök kell Timbuktuba

— hirdeti az „Engeneer" cimü angol szaklap. Rengeteg mérnök kell Timbuktuba és Hátsóindiába, Délafrikába és a maláj szigetekre. Mérnökök, akik nem lehetnek idősebbek 40 évesnél — (csak fiatalabb ember birja a gyilkos klimát), akik makkegészségesek — beteget nem érdemes szerződtetni, ugyis kikezdi ott a malária meg a többi trópusi láz és akik — és itt a hangsuly : szin-angolok. — Ősi, hamisitatlan angolszászok. Majdnem azt irtam: árják.

Emlékszünk ugye a mult korszak legbotorabb találmányára, a fajtisztaságra, amikor embereket ugy értékeltek és lajstromoztak, mint a fajkutyákat vagy tenyészlovakat. A legszégyenletesebb dolog volt ez, amit csak ember, az ember ellen kitalálhatott. Egy kisbürgözdi irnoki álláshoz kilencvenhat okmányra volt szüksége a szerencsétlen kérvényezőnek, s a saját keresztlevele mellé az ükapja és ükanyja házasságlevelét is kellett prezentálnia, nehogy talán hiba legyen a vér „tisztaságában", amint ezt oly szépen kitalálták.

Ez az elmélet kisért az állástkináló hirdetésekben az 1948-as mai Angliában. A mérnök urnak ugyanis, aki Timbuktuba akar jobb fizetésért avagy kalandvágyért mocsárlázt kapni, be kell bizonyitania, hogy még a nagyszülei is fajtiszta angolszászok, angol állampolgárok és — szószerint — „európai vérüek" voltak. Isten ments, hogy a Timbuktuba mocsarat csapoló, vagy őserdőt irtó mérnök valami kis „fekete" vért hordozzon magában Martiniqueből, vagy Cubából származó nagyapja vagy nagyanyja révén. Mert ugye nyilvánvaló, hogy akkor nem tudja ugy hajszolni hajcsár felügyelőivel a szerencsétlen feketéket.

Ez az uj angol fajelmélet, rokon az amerikaival, ahol a néger — legyen az zseniális nagy ember — nem egyenlőjogu, nem utazhat egy vonaton és villamosban a fehérrel, (mert az „magasabbrendü") — nem mehet annak egyetemére s mindenképpen meg akarják fosztani emberi méltóságától.

A mérnökök tehát — lásd Középeurópa, 1943 — nagymamájuk keresztlevelével utaznak Timbuktuba az emberiség haladásának magas eszméi nevében. *(—on)*

Hatszáz utcafelelős biztositja

a MNSz és a dolgozó tömegek közti állandó kapcsolatot Nagyváradon

NAGYVÁRAD. — *(Kiküldött munkatársunktól.)* Az utcafelelősök beszervezésének munkájában a városi MNSz szervezet rendkivül szép eredményeket ért el. A szervezési munka *Kovács* Elek városi MNSz elnök irányitásával mintegy három hónap alatt odafejlődött, hogy pillanatnyilag közel *hatszáz utcafelelős végzi lelkes munkáját.*

Az utcafelelősök beszervezése és kiválasztása házról-házra járva, a legjobb politikai meglátásu és öntudatos dolgozó magyarok sorából történik, akik valamenynyien önként vállalták munkakörüket, felismerve annak nagy jelentőségét, hogy ezzel nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy a MNSz szervezet állandóan a legszorosabb kapcsolatot tartsa a tömegekkel.

Az utcafelelősök kötelező nyilatkozatot irtak alá, melynek szövegéből idézzük a következőket: *„Tudatában vagyok annak, hogy ezzel hozzájárulok népünk jogainak biztositásához és egyben a demokratikus rendszerünk megerősitéséhez, amelyen keresztül az egész emberiség békéjét és szabadságát megvédjük és harcolunk a még fel nem szabadult népek felszabaditásáért . . ."*

A kerületek utcafelelősei két-hetenként értekezletre gyülnek össze, ahol az időszerü gazdasági és politikai kérdéseket vitatják meg és ugyanakkor kidolgozzák a következő munkatervüket. Az eddig beszervezett utcafelelősök már eddig is bebizonyitották, hogy aprólékos munkával lehet csak komoly és nagy munkát végezni.

A szervezet rendkivül erőteljes akitivitására jellemző, hogy az egyik nemrégen megtartott utcafelelős-nagygyülésen 370 utcafelelős vett részt. Ez alkalommal az egybegyültek előttVányai Károly polgármester, a MNSz intéző-bizottsági tagja a közigazgatás és a közellátás felelős munkájáról tartott előadást, mig Porkoláb István külü- és belpolitikai beszámolójában világitotta meg az időszerü kérdéseket.

Az egybegyült utcafelelősök előtt *Porkoláb* István a továbbiakban beszámolt a Magyar Népi Szövetség uj célkitüzéseiről is, amelyek a csikszeredai határozat értelmében *uj vonalvezetést adnak a MNSz egész szervezeti életének és lehetővé teszik, hogy dolgozó magyarságunk — a Román Munkáspárt irányitásával — még fokozottabban vegye ki részét az ország ujjáépitéséért és demokráciánk megerősitéséért folyó munkában.*

Az utcafelelősök eddig végzett munkája máris komoly eredményeket mutat fel az önkéntes munkák megszervezése, sajtóterjesztése, az egészségvédelmi feladatok elvégzése terén. Hasonlóan komoly feladatok hárulnak az utcafelelősökre a nemzetiségi együttmüködés és szintén baráti kapcsolatok kiépitésében is.

A nagyváradi szervezet az utcafelelősök beszervezésével és azzal, hogy a MNSz szervezete és a dolgozó tömegek közti legszorosabb kapcsolatot állandósitották, olyan munkát végzett, amely a többi szervezeteinknek például szolgálhat.

Időjárásjelentés

A nagy kiterjedésü magas légnyomás hatására — melynek központja Ukrajna fölé jutott — csaknem egész Európában csendes, derült az idő. Irországtól nyugatra viharciklon alakult ki, de esőfrontjai egyelőre csak Skandinávia irányában terjeszkednek ki.

Erdélyben tegnap nyárutól szép idő uralkodott. Kolozsváron délben 20, este 9 órakor 11 fok volt a hőmérséklet.

Várható időjárás kedd délig: A szép, száraz idő egyelőre tovább tart. A nyugati részeken fátyolfelhő átvonulások, főleg kedden. További felmelegedés.

118 féle iparcikket gyártanak a kolozsvári Orion-üzemben

A munkamódszer megváltoztatása és az ujötletek itt is meghozták az eredményeket

KOLOZSVÁR. Magas kerités zárja el a külvilágtól az Orion fémárugyárat. A mult egyik árnya ez. Ma a termelés és a vele kapcsolatos találmány nem titok, nem kell azokat elrejteni, mert a közösségé. Ezekkel a gondolatokkal lépünk be a Szeszgyár-utca 8 szám alatti bejáraton, az államositott Orion fémárugyár udvarára.

Az igazgató távol van, helvette Szilasi Gyula üzemvezető tájékoztat. Az államositás előtt a vezetőség szándékosan ferde utakon vezette az üzemet. Nagy adósságot hagytak hátra, amit csak fokozott munkával és ujitások sorozatával tudnak kiheverni. *A termelést 90 százalékkal emelték.* Háztartási cikkeket, ólomcsövet és szódavizesüvegfejet gyártanak. Az ujonnan beállitott ferde olajkemencével az ócskavasat is felhasználják. 118 féle cikket gyártanak összesen.

Az üzemben esztergapadok, présgépek sorakoznak. Mellettük különböző bádogedények tornyosulnak.

— Egy ujfajta paradicsompasszirozót gyártunk, — vesz egyet a kezébe Szilasi Gyula. — Ammer Károly, Kalinovszki Béla és az én összeállitásom. Egyszerü, praktikus és olcsó. A hulladékot is felhasználjuk. A veszteség jóformán semmi.

Az államositás előtt még felét sem gyártottuk

— Az államositás előtt felét se gyártottuk a mostani termelésnek — tájékoztatnak a munkások. — Például a tepsi gyártását 500 százalékkal emeltük.

Tollas Piroska a préssel dolgozik. Teaszürőt présel. Munkaközben beszélgetünk. 60 százalékkal termelt többet. Meg van elégedve.

Husörlő halmaz hever a sarokban. Az uj kemencében olvasztott anyagból öntötték. A régi kemencében olvasztott anyag silányabb minőségü.

A sarokban egy munkás esztergályozza a husörlőket. *Dávid* Miklós. Augusztusban 70 százalékkal termelt többet.

A stancni raktárban polcokon szerszámok sorakoznak. A petróleumlámpa égője 23 munka fázison megy keresztül. Automatikus szerszámokkal készitik. Pillanatnyilag az országban csak ez az üzem gyártja.

A gépek karbantartásáról *Szilágyi* Károly gondoskodik. A gépeken több átalakitást végzett s ezáltal növelte a termelékenységet. Nagy jövőt jósol az üzemnek.

Az öntődében homokkal teli ládákban öntik a formát. Szilasi Gyula kezdeményezésére *az eddig használt vaskazettákat szabadszekrényekkel váltották fel. Gyorsabban és könnyebben halad igy a munka.*

Az öntőde csoportvezetője, *Csepin* Ferdinánd az öntés müveletét mutatja be. — Nehéz, de szép mesterség, — mondja nevetve.

Nagyobb mennyiségü félkészgyártmány érkezett a napokban. A vasipari központ bőven ellátja a gyárat anyaggal. A kész árut az állami üzleteknek szállitják és a felesleget a magánkereskedők között osztják szét.

A raktárban *Aranyosi* László többszörös uszóbajnok végzi az áru csomagolását. Ládák, edények, jégszekrények között forgolódik.

— Uszni könnyebb, vagy dolgozni? — kérdezzük.

— Nehéz mind a kettő. — válaszol mosolyogva.

A festődét, csiszolót és a bádogos termet járjuk végig. Fiatal gyerek dolgozik a bádogos teremben, *Fazakas* József. A volt gazdája megszökött s most az üzem vette gondozásba.

Az irodában a visszatért *Kalinovszki* Béla munkásmozgatoval találkozunk. Munkásügyekben volt távol.

— Az államositás után a munkásság megértette a munka jelentőségét, — mondja Kalinovszki igazgató. — Öntudatosan és kölcsönös segitségnyujtással dolgozik mindenki. Bővitjük az üzemet és a munkásság létszámát is emeljük. Minél több dolgozónak szeretnénk kenyeret adni.

KÓNYA FERENC

Vagyonfelülvizsgálatra

September 28-ra megidézett nyugdijasok névsora

KOLOZSVÁR. A kolozsvári törvényszék mellett működő és a nyugdijasok anyagi helyzetét felülvizsgáló megyei bizottság *szeptember 28-ra, keddd délután 3 órára* Budai dai Nagy Antal-utca 3. szám alatti igazságügyi palota II emelet 147. számú tárgyalótermében megtartandó tárgyalásra lapunk utján is megidézi a következő nyugdijasokat:

Bernáth József Hidelvei-ut 21., Beress János Szabadság-tér 3., Ciugudean Marius dr. Einstein u. 8., Benguerel Oszkár Damjanich-u. 2., Koncz György mérnök Bem-u. 3., Tamás Béla Vörös Hadsereg-útja 16., Máthé József Március 6-u. 32., Racovita Elena Racovita-ut. 1., Pongratiu Aurel Malinovszki-tér 16., Serban Maria Attila-út 15., Ciuglea Gheorghe Kund v.-u. 13., Tilea Camila Attila-ut 29., özv. Dózsa Erzsébet Gyulai Pál-u. 16—18., Stelea Gheorghe Rákóczi-út 1., Bonca Eugenia Széchenyi-tér 6., Pop Veronica Brétfu-u. 2., Boitor György Berek-u. 19., Pertia Maria Wilson u. 3., Vincze György Blaga Regina Doborgeanu Gherea-ut. 21., Barth Olga Kosztolányi-u. 7., Benedek Zoltán Hunyadi-tér 11., Muresan Sabin Donáth-út 4., Oprean Sabin Cserei-u. 12., Ciortea A. Maria December 30-u. 14., Rónai György Vörös Hadsereg-útja 1., Kárpáti Emil Bástya-utca 10., Metes Stefan Rákóczi-út 96., Manolescu Constantin Donáth-út 18., Papillan Viktor dr. Einstein-u. 18., Nistorica Iosif Molotov-u. 49., Bartha Nicolae Budai Nagy Antal-u. 91., Pap Ilona Jugoszlávia-u. 73., Andrásovszky János Jugoszlávia-út 20., Pop Iochim, Nyilas András Tiborc-u. 30., Fekete Izabella Tordai-út 54., Corbul Ioan Rákóczi-út 22., Zsizsmann Alice Zelma Pásztor-u. 18., özv. Schiczu Ana Densusianu Áron-u. 44., Berde Mária dr. Budai Deleanu-u. 43., Ugron István Horea-út 51., özv. Konkoly Ilona Kötő-utca 6., Pop Aurelia Álmos v.-u. 3., Popa Agripina Berde-u. 2., Vasiu Nicolae Ady-u. 11., Daianu Ilie dr. Köztársaság-útja 80., Morariu Ida, Wenetsch József Jókai-utca 24., Bell Margit, Ciugudean Ioan Galamb-utca 9., Cuteanu Emil Gyulai Pál-utca 13—15., dr. Márkos orvos, Illes Anna Kerekdomb-utca 8., Asztalos Mária Sütő-utca 15., Dózsa Iván mérnök Rákóczi-ut 112., Curiac János Kossuth-utca 30, özvegy Viola Irén született Saika Rákóczi-út 11., Király Ilona Vas-utca 12., Baim Ida Széchenyi-tér 29., Király Ida Vas-utca 12.

A Világosság RÁDIÓ MŰSORA

A BUKARESTI RÁDIÓ ÁLLANDÓ ADÁSAI

A „Magyar Óra" adásainak időpontja a következő: Hétköznap reggel: 6.30, vasárnap 8.15. Hétköznap délben: 14.30, vasárnap: 13.30. Hétköznap este: 19 óra. Vasárnap este nincs adás.

A „Magyar Óra" déli adásait a 48.3 hullámhosszon, reggeli és esti adásait az 1875-ös hullámhosszon közvetiti. Minden délben időjárásjelentést is ad.

A Román Adás hétköznapi állandó müsorszámai: Reggel 6 órakor. A müsor megnyitása, pontos időjelzés, hirek. 6.15: Munkásdalok, majd román zene hanglemezekről. 7.15: Hirek orosz nyelven. 8.00: Pontos időjelzés, az adás berekesztése. 13.00 Pontos időjelzés, vizállásjelentés. 13.25: Sajtószemle. 14.00: Hirek. 14.57: Időjárásjelentés. 15.00: Tőzsdei hirek, majd a másnapi müsor ismertetése, pontos időjelzés, az adás berekesztése. 18.00: Az adás megnyitása, pontos időjelzés. 18.45: Kulturkrónika. 19.30 Pontos időjelzés, hirek. 22.15: Hirek orosz nyelven. 22.20: Sporthirek. 23.30 Hirek, majd hanglemezek. 24.00: Pontos időjelzés, az adás berekesztése.

19.30-tól 21.30-ig a Rádió Romania Libera 48.3 hullámhosszan a külföld számára közvetiti adásait, 19.30-kor orosznyelvü, 20.00-kor németnyelvü, 20.30-kor francianyelvü, 21 órakor pedig angolnyelvü müsort ad.

BUDAPEST I. ÁLLANDÓ MÜSORSZÁMAI:

(549.5 méter)

5.30: Hajnali muzsika. Hanglemezek. 6.30: Falurádió. 6.45 Reggeli torna. 7.00: Hirek, müsorismertetés. 9.55: Áttelepitési kormánybiztosság közleményei. 10.00 Hirek. 12.00 Harangszó, hirek. 14.00 Hirek. 15.15: Rádióiskola. 15.55 Müsorismertetés. 17.00: Hirek. 17.50: Hirek oroszul. 20.00: Hirek, sporthirek. 20.20: Hirek németül. 22.00: Mit hallunk holnap. *24.00 Hirek magyarul.* 24.10: Hirek franciául. 0.20 Hirek angolul.

Hétfő, szeptember 27

BUKAREST

BUKAREST I.: 13.02 Munkásdalok. 13.05 Ismert melódiák albumából. 13.25 Ionel Budisteanu zenekara játszik. 14.00 Hirek. 14.15 Hanglemez. 14.25 Ionel Budisteanu folytatja müsorát. 14.57 Időjárásjelentés. 20.00 Hirek. 20.15 Klenner Leo zeneelőadása. 21.00 A Szovjetunió félórája. 21.30 Sporthiradó. 21.40 Natalia Matei énekel. 22.00 Hirek. 22.15 Hanglemez. 22.25 Orosznyelvü hiradó. 22.30 Lidia Cristian zongorázik.

BUKAREST II.: 13.00 Munkásaink dalai. 13.20 Olasz nyitányok hanglemezekről. 14.00 Hirek. 14.15 George Ionescu énekel. 14.30 Hanglemezek. 18.00 Vidéki sajtószemle. 18.10 A „Florentina" együttes müsora. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Román népzene. 19.10 Orvosi tanácsadó. 19.20 Hanglemezek. 19.30 Az iskola félórája. 20.00 Operaest: Puccini „Manon Lescaut" négyfelvonásos operája. 22.00 Hirek. 22.15 A Grigoriu hármas müsora. 22.35 Román népzene. 23.00 Könnyü zene. Közben: 23.30 Hirek. 23.50 Román népzene.

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 13.15 Népek zenéje. 14.15 Mindenki muzsikája. 16.00 Petőfi kora: Petőfi, a nemzetőr. 16.20 Kalandozások a zenetörténetben. 17.10 Hadifogoly Hiradó. 17.15 A Vöröskereszt közleményei. 17.20 Szív küldi szivnek szivesen. 18.00 Előadás a Studióban: „Legujabb Zrinyiasz." 18.45 Kalmár Rezső és Komáromi Andor szalonegyüttese. 19.30 A Falu Hangja. 20.35 Magyar muzsika. 21.35 Hangos Hiradó. 22.25 A Vöröskereszt közleményei. 22.30 A szovjet film ünnepe. 23.00 Magyar nóták. 23.20 Kamarazene.

BUDAPEST II.: 17.00 Ötórai tea. Tánczene. 18.00 Novák László: Zongoraötös. 18.35 Hanglemez. 18.45 A Falu Hangja. 19.00 Jobb későn, mint soha! A magyar rádió népfőiskolája. 19.30 Madrigálok. 19.45 A népi közellátás politikája. 20.00 Könnyü dallamok. 20.30 A Rádió Szabadegyeteme. 21.15 Mi történik a világgazdaságban? 21.30 Tánczene. 22.00 Zenekari müvek.

Kedd, szeptember 28

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hirek. 6.15 A dolgozók dalaiból. 6.30 Szórakoztató zene. 7.05 Üzemek és a mezők dolgozóinak dalai. 7.15 Orosznyelvü hiradó. 7.20 Városi és falusi dolgozók dalai. 7.33 Szórakoztató zene. 13.02 Munkásdalok. 13.05 Könnyü zene. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Román népzene. 14.00 Hirek. 14.15 Hanglemez. 14.25 Román népzene. (Folytatás.) 14.52 Időjárásjelentés. 20.00 Hirek. 20.15 Bolea Virginia énekel. 20.30 Szinházest: Lavreviev „A tengeren levőknek" cimü darabja. 21.10 Sporthiradó. 21.25 Román népzene. 22.00 Hirek. 22.15 Hanglemez. 22.25 Orosznyelvü hiradó. 22.30 Mircea Negrescu hegedül. 22.50 Lemesev énekszámai.

BUKAREST II.: 13.00 Hanglemezek. 14.00 Hirek. 14.15 Az Országos Szakszervezeti Tanács négyese. 14.25 Tito Schipa énekel. 18.00 Orosz operarészletek. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Hárfa számok. 19.10 Sajtószemle. 19.25 Román népzene. 19.30 Mozart „Cosi fan tutte" nyitánya. 19.35 A Rádió Szabadegyeteme. 19.45 A munkatelepek dalai. 20.00 Costica Baloiu zenekara játszik. 20.30 Keringők, operettekből. 21.00 A Rádió kórusa. 21.30 Sonny Niculescu csellózik. 21.50 Mendelsohn „Hebridák" cimü nyitánya. 22.00 Hirek. 22.15 Könnyü zene. 23.00 Népi táncok. Közben: 23.30 Hirek. 23.50 Román népzene.

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 7.20 Reggeli zene. 8.00 Vihar az Ural alatt. 8.20 Olasz dalok. 9.30 Az Egyesült Izzógyár müvelődési körének zenekara játszik. 12.15 Solt Ibolya zongorázik, Vadas Ágnes hegedül, zongorán kisér Hajdu István. 13.00 Epizódok a görög nép szabadságharcából. 13.15 A házi együttes játszik. 14.15 A vadászat. Elbeszélés. 14.30 Ifjusági énekkarok. 16.00 A népvándorlás korának embere. 16.20 Karmüvek. 16.30 Uj holland orgonazene. 17.10 A Hadifogoly Hiradó közleményei. 17.15 A Vöröskereszt közleményei. 17.30 Szív küldi szivnek szivesen. 18.00 Szív küldi szivnek szivesen. (Folytatás.) 18.15 Mit üzen a rádió? 18.45 Világhiradó. 19.00 Utcai énekes. 19.10 Hajduhadházi gyermekváros. 20.35 Fletcher: A hiuság vására — nyitány. 20.45 Előadás a Studióból: A szókimondó asszonyság. 22.25 Magyar nóták. 23.30 Orosz zenemüvek.

BUDAPEST II.: 17.00 Ötórai tea. 18.00 Zenei élő ujság. 18.15 Mesterek muzsikálnak. 19.00 A Falu Hangja. 19.30 Szórakoztató zene. 20.30 A Rádió Szabadegyeteme. 21.15 Hogyan készül egy sportujság? 21.30 Tánczene. 21.45 Hangos Hiradó. 22.00 Müvészlemezek.

Szerda, szeptember 29

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hirek. 6.15 A dolgozók dalaiból. 7.05 Üzemek és a mezők dolgozóinak dalai. 7.15 Orosznyelvü hiradó. 7.20 Városi és falusi dolgozók dalai. 7.33 Szórakoztató zene. 13.02 A munkások dalaiból. 13.05 A munka dalai. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Ion Matache cigányzenekara játszik. 14.00 Hirek. 14.15 Hanglemez. 14.25 A hadsereg félórája. 15.00 Időjárásjelentés. 20.00 Hirek. 20.15 Hanglemez. 20.20 Rádióüzenetek. 20.30 A Ráidó-négyes müsora. 21.00 Könnyü zene. 21.15 Párbeszéd. 21.30 Sporthiradó. 21.35 A Rádió kórus müsora. 22.00 Hirek. 22.15 Hanglemez. 22.30 Orosznyelvü hiradó. 22.30 Mindenből mindenkinek.

BUKAREST II.: 13.00 Klasszikus zenehangverseny. 14.00 Hirek. 14.15 Zene gyermekeknek. 14.00 Filmzene. 18.00 Grigore Albin zenekara játszik. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Zenei miniatürök hanglemezekről. 19.10 Pandelescu Victor zenekrónikája. 19.25 Hanglemezek. 19.30 Ifjusági félóra. 20.00 Julia Drozdowska énekel. 20.20 Városi és falusi dolgozók dalaiból. 21.00 A Studió zenekara játszik. 22.00 Hirek. 22.15 Nadia Cerban zongorázik. 22.40 Könnyü zene. 23.00 Tánczene. Közben: 23.30 Hirek. 23.50 Román népzene.

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 7.20 Reggeli muzsika. 8.00 Jó egészség negyedórája. 8.15 Zenekari müvek. 12.15 Asztali muzsika. 13.00 1848 szeptember 13. 13.15 Magyar nóták. 14.15 Operarészletek. 16.00 Vidám percek. 16.30 Századunk hangja. 17.10 Hadifogoly Hiradó. 17.15 A Vöröskereszt közleményei. 17.30 A Szakszervezeti Tanács müsora. 18.00 A rádiózenekar játszik. 19.30 A Falu Hangja. 20.35 Heti szemle. 21.00 Nagyvárosi melódiák. 21.40 Totóhirek. 21.45 Időszerü kérdések. 22.25 A Vöröskereszt közleményei. 22.00 Hangos heti sporthiradó. 22.40 Jazz-muzsika. 23.20 Hernádi Lajos zongorázik. 0.30 Hirek eszperantó nyelven.

BUDAPEST II.: 17.00 Ötórai tea. Tánczene. 18.00 Schubert: Pisztrángötös. 18.40 Hangos Hiradó. 19.00 Jobb későn, mint soha. 19.30 Magyar nóták. 19.45 Erdőzsongás. 20.30 A Rádió Szabadegyeteme. 21.15 Szív küldi szivnek szivesen. 22.15 Sibellius: II. szimfónia.

Csütörtök, szeptember 30

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hirek. 6.15 A dolgozók dalaiból. 6.30 Szórakoztató zene. 7.05 Üzemek és a mezők dolgozóinak dalai. 7.15 Orosznyelvü hiradó. 7.20 Városi és falusi dolgozók dalai. 7.33 Könnyü zene. 13.02 A dolgozók dalai. 13.05 Hanglemezek. 13.25 Sajtószemle. 13.30 A Zenészek Szakszervezetének „Garofita" zenekara játszik. 14.00 Hirek. 14.15 Hanglemez. 14.25 A „Garofita" zenekara folytatja müsorát. 14.57 Időjárásjelentés. 20.00 Hangverseny ismertetés. 21.00 A Rádió szimfónikus zenekarának évadnyitó müsora. Szünetben: 21.30 Hirek, sporthiradó. 22.15 Hanglemez. 22.25 Orosznyelvü hiradó. 22.30 Grozuta Alexandru énekel. 22.50 Fanica Luca énekel.

BUKAREST II.: 13.00 Karének hanglemezekről. 13.30 Könnyü zene. 14.00 Hirek. 14.15 Artur Zeilocovici hegedül. 14.35 Velence a zenében. 18.00 Szovjet darabok. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Gitár-számok hanglemezekről. 19.10 Dráma-krónika és Sakkhiradó. 19.25 Könnyü zene. 19.30 Hanglemez. 19.35 A Rádió Szabadegyeteme. 19.45 A munkások dalaiból. 20.00 Hanglemezek. 20.20 Cigányzenekarok és népi zenekarok versenyszámai. 21.00 Sylvia Degen gordonkázik. 21.20 Könnyü zene. 22.00 Hirek. 22.15 Zongoraszámok hanglemezekről. 22.35 Szórakoztató zene. 23.00 Éjféli hangverseny. Közben: 23.30 Hirek. 23.30 Román népzene.

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 7.20 Reggeli zene. 8.00 Mi foglalkoztatja az orvosokat? 8.15 Délelőtti muzsika. 9.00 Hangverseny. 12.15 Asztali muzsika. 13.00 A hajlitó. Balázs Anna elbeszélése. 13.15 A házi együttes játszik. 14.15 Nyitányok. 16.00 Jó szomszédság muzsikája. 16.30 Gyermekrádió. 17.10 Hadifogoly Hiradó. 17.15 A Vöröskereszt közleményei. 17.20 Verssel, dallal és szerzsámmal. 18.00 Dunavölgyi Hiradó. 18.30 Szív küldi szivnek szivesen. 19.00 Dvorzsák: I. szláv rapszódia. 19.15 Kina harci dalai. 20.35 Charpentier: Oroszországi képek. 21.00 A BBC müsorából. 21.50 Hirek. 22.50 Mit hallunk holnap? 22.55 Gerschwin: Rhapsody in bine. 23.20 Ez Moszkva. Hanglemezrevü.

BUDAPEST II.: 17.00 Ötórai tea. 18.00 Szabad Népek Hazája. 18.30 Jazz-kedvelők iskolája. 19.00 A Falu Hangja. 19.30 Orosz muzsika. 20.30 A Rádió Szabadegyeteme. 21.15 Magyar nóták. 22.00 Zenekari muzsika.

Péntek, október 1

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hirek. 6.15 A dolgozó nép dalaiból. 6.30 Szórakoztató zene. 7.05 Üzemek és a mezők dolgozóinak dalai. 7.15 Orosznyelvü hiradó. 7.20 Városi és falusi dolgozók dalai. 7.33 Szórakoztató zene. 13.02 A dolgozó nép dalaiból. 13.05 Az önkéntes munka dalai. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Jean Ionescu zenekara játszik. 14.00 Hirek. 14.15 Hanglemez. 14.25 Jean Ionescu zenekara folytatja muzsikáját. 14.57 Időjárásjelentés. 20.00 Hirek. 20.15 Operaest: Részletek Charpentier „Lujza" cimü operájából. Szünetben: A Romániai Irószövetség tevékenysége — Ion Calugaru előadása. 21.30 Sporthiradó. 21.35 Részletek Charpentier „Lujza" cimü operájából. (Folytatás.) 22.00 Hirek. 22.15 Hanglemez. 22.25 Orosznyelvü hiradó. 22.30 Aida Ghertovici hegedül.

BUKAREST II.: 13.00 Francia szimfónikus zene. 14.00 Hirek. 18.00 Klesinyek félórája. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Román népzene. 19.10 Schileru Eugen mozikrónikája. 19.25 Román népzene. 19.30 Harcra a hazáért. Szovjet indulo hanglemezről. 19.35 Egyetemi hallgatók félórája. 19.55 Hanglemez. 20.00 Thill George énekel. 20.10 Popescu Christache fuvolázik. 20.30 Zenei tehetség. Előadás. 21.30 Üzemek és a mezők dolgozóinak dalai. 20.00 Hirek. 22.15 A Vörös Hadsereg együttese énekel. 22.35 Könnyü zene. 23.00 Johann Strauss hangverseny. Közben: 23.30 Hirek. 23.50 Román népzene.

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 8.15 Zenekari müvek. 9.00 Magyar nóták. 12.15 Déli hangverseny. 13.00 Népek zenéje. 14.15 Orosz müvészek muzsikálnak. 16.00 Beszélgetés a Centennáris Orvos Hét eredményeiről. 16.20 Októbernek elsején. Katonanóták. 17.10 Hadifogoly Hiradó. 17.15 A Vöröskereszt közleményei. 18.00 Munkás énekkar. 18.50 Hangos Hiradó. 19.00 Operettrészletek 19.45 A Falu Hangja. 20.35 A rádiózenekar játszik. 21.40 Dalok. 22.25 A Vöröskereszt közleményei. 22.30 Magyar nóták. 22.45 Külügyi negyedóra. 23.00 Jazz-muzsika. 23.20 Müvészlemezek. 0.30 Hirek eszperantó nyelven.

BUDAPEST I.: 17.00 Ötóra tea. 18.00 Vidám rádiószinház: „Don Quijotte". 19.00 Jobb későn, mint soha! 19.30 Hangszerszólók. 20.15 Sporthiradó. 20.30 A Rádió Szabadegyeteme. 21.15 Kiváncsi mikrofon. 21.30 Szív küldi szivnek szivesen. 22.00 Zenekari müvek.

Szombat, október 2

BUKAREST

BUKAREST I.: 6.00 Hirek. 6.15 A dolgozó nép dalaiból. 6.30 Könnyü zene. 7.05 Üzemek és a mezők dolgozóinak dalai. 7.15 Orosznyelvü hiradó. 7.20 Városi és falusi dolgozók dalai. 7.33 Szórakoztató zene. 13.02 A dolgozó nép dalaiból. 13.05 Könnyü zene. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Marin Urziceanu zenekara játszik. 14.00 Hirek. 14.15 Hanglemez. 14.25 A hadsereg félórája. 15.00 Időjárásjelentés. 20.00 Hirek. 20.15 A Studió zenekarának hangversenye Szünetben: 21.00 Belföldi eseménykrónika. 21.30 Sporthiradó. 21.40 Atanasiu Irina énekel. 22.15 Hanglemez. 22.25 Orosznyelvü hiradó. 22.30 A könnyü zene Müvészei Szakszervezetének munkaközössége játszik.

BUKAREST II.: 13.00 A szép népzenétől a szimfónikus zenekarig. 14.00 Hirek. 14.15 Aurel von Gord énekel. 14.35 Chopin keringők. 18.00 Costica Dinicu zenekara játszik. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Könnyü zene. 19.10 Irodalmi és nyelvkrónika. 19.25 Könnyü zene. 19.30 A román népzene különböző hangszerei. 20.00 Radulescu Stefan zenekara játszik. 20.40 Munkás dalok. 21.00 Rossini négyes. 21.20 Könnyü és tánczene. 22.00 Hirek. 22.15 Szép hangok hanglemezekről. 22.30 Hanglemezek. 23.00 Táncest. Közben: 23.30 Hirek. 23.50 Román népzene.

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 7.20 Reggeli zene. 8.00 Miként születik ujja összel a lakás? 8.15 Szórakoztató muzsika. 9.00 Délelőtti hangverseny. 12.15 Asztali muzsika. 13.00 Lauri Volpi énekel. 13.15 Magyar nóták. 14.15 Mi van egy mondat mögött? 14.30 A „Harmónia Müvészegyüttes" 50. rádióhangversenye. 15.30 Az ujság Hangja. 16.00 Társbérlet. 16.15 A Rádió gyermekszinháza. 17.10 A Vöröskereszt közleményei. 18.00 Magyar Parnasszus. 18.50 A magyar kabaré története. 19.45 A Falu Hangja. 20.35 Vidám zenés hétvége. 21.00 Hangos Heti Hiradó. 22.25 Banda Ede gordonkázik. 23.00 Tarp: Mozaik. 23.00 Szerelem dalban elbeszélve.

BUDAPEST II.: 17.00 Ötórai tea. 18.00 Zenekari muzsika. 19.00 Szines szőttes. 20.00 Szív küldi szivnek szivesen. 20.30 A Rádió Szabadegyeteme. 21.15 Tánczene. 22.00 Müvészlemezek.

Vasárnap, október 3

BUDAPEST

BUDAPEST I.: 7.00 Reggeli zene. 8.00 Hirek. Müsorismertetés. 8.20 Szív küldi szivnek szivesen. 9.00 Dalok. 9.30 Evangélikus vallásos félóra. 10.00 Magyar görögkeleti istentisztelet. 11.00 Képek, szobrok, rajzok. 11.15 A rádió kamarazenekarának hangversenye a Zenemüvészeti Főiskola nagyterméből. 12.15 Anyák öt perce. 12.20 Negyedóra az Arany Angyalban. 12.35 Szórakoztató zene. 13.00 Bányászok vasárnapja. 13.20 Jazz-muzsika. 14.15 Ünnepi hanglemezek. 15.00 Nagy elbeszélők. 15.20 Rácz Aladár cimbalmozik. 15.45 Kolozsvári Grandpierre Emil vasárnapi krónikája. 16.00 Magyarország és Ausztria válogatott labdarugó mérkőzésének közvetitése az ujpesti stadionból. 17.10 Magyar Muzsa. 17.40 Nagy Margit énekel. 18.00 A Falu Hangja. 19.00 Kávészimfónia. 19.30 Vasárnapi rádióankét. 19.50 Gomez: Il Guarany — nyitány. 20.35 Előadás a Studióban: „A szevillai borbély". 21.55 Totóhirek. 22.35 Jazz-muzsika. 23.45 Malipiero: Cantari alla madrigalesoa.

BUDAPEST II.: 9.99 Magyar nóták. 10.00 Fejtörő séta Zenepotámiában. 11.00 Szalonzene. 11.15 Dalos, zenés kirándulás a Bükkbe. 12.05 A Rádió kamarazenekarának nyilvános hangversenye. 12.45—13.00 Operettrészletek. 17.00 Ötórai tea. 18.00 Előadás a Studióban: Magyar Thália. „Tisztujitás." 19.20 Bach: eszmoll és fuga. 19.30 Zenés részletek Suppé „Szép Galathea" cimü operettjéből. 20.30 Néhány szó a hét filmjeiről. 20.40 Könyvszemle. 21.15 A házi együttes játszik. 22.00 Zenekari müvek.

Szomszédaink magyar nyelvü adása

MOSZKVA: 18.00—18.15: 19.6, 25.5 méteres hullámhosszon.

20.00—20.30: 25 és 31.77 méteres hullámhosszon.

PRÁGA: 19.15—19.30-ig: 25.31 méteres hullámhosszon.

Sikerrel mutatkozott be a „Higiena" Szakszervezet szinjátszó csoportja

KOLOZSVÁR. — Sikeres müsoros estélyt rendezett a minap a „Higiena" Szakszervezet kulturcsoportja. A müsort Lengyel Lajosné immár beszéde nyitotta meg, majd Petőfi, Ady, Csoóri és Horváth István költeményeiből szavalt Szabó Rózsika, Naphegyi Béla, Varga Ferenc és F. Palkó Erzsébet. A vendégként közreműködő „Gundelberger" dalárda Kárpáti Emil karnagy vezetésével, néhány román és magyar dalt s a köztársasági Himnuszt énekelte szép sikerrel.

A müsor második részében mutatkozott be komoly sikerrel a szakszervezet nemrég megalakult szinjátszó csoportja, amely Tállas Károly gondos rendezésében bemutatta Gredinar Aurel „Buzau" cimü, Petőfi utolsó boldog napjairól irt szomorujátékát. A szerepeket tehetségesen, jó összetételű csoportban Kecskés János, Nagycsvári Mária, Szabó Rózsika, Tállas Károly, Pap László, Boros Jenő, Szabó Éva, a kis Moszjáki Edit és Magdus, F. Palkó Erzsébet és Tóthányó Jenő játszották. Naphegyi Béla konferált. A jól sikerült müsoros estély a szakszervezet kulturcsoportjának a lelkiismeretes és komoly munkáját bizonyitja.

A legjobb munkás kulturcsoportok meglátogatják a kolozsvári üzemeket

KOLOZSVÁR. — Mint ismeretes, augusztus 23-a alkalmából a kolozsvári munkás kulturcsoportok versenyt tartottak maguk között, ahol teljesitményeivel különösen 8 mükedvelőgárda tünt ki. Most ezek a győztes csoportok a kolozsvári Szakszervezeti Tanács kulturmunkájának keretében sorra látogatják a helybeli gyárakat és üzemeket, hogy ott a munkásság előtt bemutassák legjobb teljesitményüket. Legutóbb a Clujmi állami áruház csoportja a „Gazind" gyárban és a Grafikai Munkások csoportja a CFR műhelyekben mutatkozott be sikeresen. Az előadásorozatot rendszeresen folytatják.

Gyakorlati munkára oktatják a nőket, emelik az ideológiai tájékozottságot és küzdenek a járványok ellen

KOLOZSVÁR. A Romániai Demokrata Nők Szövetségének kolozsvári székházában a második emeleti helyiségben két terem teljesen uj képet mutat. Az egyikben háncsfonást, a másikban szabászatot tanulnak a nők. Mindkét hasznos és kitünően értékesithető tudományt a RDNSz ingyenesen tanitja nőtagjainak, akik nagyszámban vesznek részt a tanfolyamokon.

CIPŐK, TÁSKÁK, SZŐNYEGEK — HÁNCSBÓL

Az első teremben a sarokban felhalmozott száraz kukoricaháncs. Ez a termény, melyet zölden még megeszik a jószág, azonban ha elszárad, nem igen használják másra a falun, mint alomnak. Azonban ez az értéktelennek látszó nyersanyag a modern iparművészet egyik leghasznositha-tóbb kelléke. Ügyes ujjak megsodorják a legszebb szinekre festik és bámulatos technikával gyönyörü dolgokat készitenek belőle. Látunk a RDNSz mühelyében pompás cipőket, papucsokat, szőnyegeket, gyönyörü női táskákat, üvegre való burkolatokat s felsorolhatatlanul változatos tárgyakat, amelyeket mind itt készitettek azok a fiatal lányok, akik már valóságos művészei a háncsfonásnak. A munka a legjobb hangulatban folyik itt, hiszen az egyik aktivista felolvas a tanfolyam hallgatóinak.

Az akció legfontosabb része, hogy a háncsfonásban tökéletes tanfolyamhallgató a RDNSz költségén falumunkán is résztvesz, s a különböző községekbe kiutazva, megtanitja a falusi asszonyokat erre a pompás művészetre, amely annyira hasznositható és jövedelmező lesz számukra a téli hónapokban.

Ugyanilyen sikere van a szabászati tanfolyamnak is, ahonnan kész szabászok kerülnek ki a tanfolyamok végén.

Havonta tart sajtóülést a Romániai Demokrata Nők Szövetsége

A jövőben — mint ezt a legutóbbi sajtóülésen elhatározták, — havonta tart sajtóülést a RDNSz. Ezen a sajtóülésen nemcsak a RDNSz sajtóanyagát beszélik át, hanem részletesen megbirálják a RDNSz román- és magyarnyelvü lapjait, valamint a napilapoknak női oldalát, melynek anyagát a RDNSz sajtófelelősei szolgáltatják.

A fokozottabb sajtómunka mellett a RDNSz igen nagy sulyt helyez tagjainak politikai nevelésére. Ez annál is fontosabb, mert a Szövetség a RMP irányitása alatt álló tömegszervezet, melynek rendkivül fontos feladata van az ország ujjáépitésében, a nők öntudatositásában és a béke megvédésében.

A cél elérésére e pillanatban a RDNSz több irányitó tanfolyamot tart. Külön tanfolyamon képezik ki a kerületi és a falusi aktivistákat, valamint az irányitó aktivistákat. A tanfolyamokkal egyidőben müködő szemináriumok bizonyitják, hogy a nők politikai szinvonala igen sokat emelkedett. Ezt bizonyitja egyébként a faliujság is, melynek szerkesztésébe bekapcsolódnak a legjobb RDNSz tagok, akiknek cikkei a legaktuálisabb kérdésekkel foglalkoznak.

Meg kell emlitenünk a RDNSz egészségügyi csoportjának járványellenes akcióját, melynek során már most harcot inditottak a kiütéses tifuszt terjesztő paraziták ellen, azzal az elgondolással, hogy preventiv munka gátolhatja csak meg a járvány kitörését és késő akkor végezni féregtelenitő és fertőtlenitő munkát, mikor a járvány már dühöng. Tavalyi tapasztalat, hogy mennyi értékes munkaórát raboltak el ezek a féregtelenitések, tehát minden üzem és magános érdeke, hogy ez az időrablás, akárcsak a járvány, az idén ne ismétlődhessék meg.

Szabályozták a tanügyi személyzet hivatalhalmozását

BUKAREST. (Agerpres.) — A hivatalos lap szombati számában megjelent a Nagy Nemzetgyülés Elnöki Tanácsának a tanügyi hivatalhalmozásról szóló rendelettörvénye.

A bármilyen fokozatba és csoportba tartozó tanügyi személyzet állásuk mellett más hivatalt is vállalhatnak és ezért illetményt kaphatnak, állami, ipari, kereskedelmi, pénzintézeti, biztositási, bánya és szállitási vállalatoknál, azzal a feltétellel, hogy hivataluk kapcsolatos legyen szakképesitésükkel és semmibe sem gátolja a betöltött hivatalok tevékenységében.

A rendelettörvénnyel szabályozott hivatalhalmozás engedélyezését esetről-esetre a közoktatásügyi minisztériumtól kell kérni.

Milyen változásokat tartalmaz az uj vasuti menetrend?

BUKAREST. (Agerpress.) — Az uj vasuti menetrend, amely október 3-án lép életbe, a következő fontos változásokat tartalmazza:

A jelenleg Bukarest—Temesvár utszakaszon közlekedő 11. és 12. számu Rapid vonat gyorsvonatként közlekedik október 3-ától. A jelenleg Bukarest—Nagyvárad utszakaszon közlekedő 31. és 32. számu Rapid vonat naponta fog közlekedni. A Bukarest—Arad utszakaszon közlekedő Rapid vonat pedig csak háromszor közlekedik október 3-ától kezdődőleg.

Munkaversenyben az ország cukorgyárai

BUKAREST (Agerpres) — A moldovai Román város Ilie Pintilie cukorgyárának munkásai és technikusai felhivásban szocialista munkaversenyre hivták ki az ország valamennyi cukorgyárának munkásait, technikusait és tisztviselőit. A szocialista munkaversenyre való felhivás a termelés minőségének emelését és az önköltségi ár csökkentését tüzi ki feladatul.

MONITORUL OFICIAL (Hivatalos Lap) részére minden közlemény felvétele és törvényes megjelentetése. Előfizetések

UHU iroda

Kolozsvár, Molotov-u. 34 II. emelet. Összes lapokra hirdetés, előfizetés felvétel

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3—5 lej. Legkisebb hirdetés dija 10 szóig 30—50 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej. Cim a kiadóban és jeligés hirdetésknél 20 lej pótdij fizetendő. Házasság-levelezés szavanként 6—10 lej. Szöveghirdetés szavanként 6—10 lej. Közgazdasági hirdetés szavanként 8—12 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenként 5—6—7—8 lej, előirt helyen 8—10—12 lej. Nyilttér szavanként 12 lej.

Eladó fényképészeti műtermi felszerelés, gépekkel! Érdeklődni: UHU iroda Kolozsvár, Molotov-utca 34. II. em.

ADÁS-VÉTEL

BÉLYEGET, tömegbélyeget, gyüjteményeket, régi levelezést, állandóan veszek. Erős, Dávid Ferenc-utca 12. 3968

KERESÜNK fél lóerős villanymotort, 220 woltost. Rózsa laboratórium, Szabadság-tér 27. 4029

JÓKIVITELÜ, mondern, dió kombinált szoba, rökamié, teleháló, toiletek és szalonasztalok, egy topolyabetétes háló, fél festett háló s egy gyermekágy sürgősen eladó, darabonként is. Dézsma-utca 2., asztalosnál. 4104

MAROSVÉCSI gyapujszőnyeg, 150x260 négyzetcentiméter, eladó. Szappan-utca 23. 4084

KASSZÁK, tolósmérleg (15 mázsa), irodaberendezés, esetleg hordók, eladók. Horea-ut 17., pince. 4091

VESZEK cipőt, bakancsot, ruhanemüt, bármilyen állapotban. Hivásra házhoz megyek. Veress, Magyar-utca 44. 3585—3586

ÜVEGVÁGÓ gyémántot megvételre keresek. „Unitas" képkeretezés, Horea-ut 35. 4124

JÓKARBAN levő kombinált szekrény eladó. Fellegvári-ut 22. 4123

KITÜNŐ állapotban levő, 250 köbcentis Zündapp motorkerékpár eladó. Spiru Haret 10. Irisz-telep. 4125

KOMPLETT fürdőszobaberendezés eladó. Cim a kiadóban. Gr.

ELADÓ modern, diófurniros kombinált szekrény. Bethlen-utca 8., asztalosmühely. 4147

ELADÓ női télikabát, férfi szürke átmeneti kabát és egy szürke öltöny. Malinovszki-tér 9., üzlet. 4150

ELADÓ egy karikahajós varrógép. Megtekinthető a sétatéri teniszpályán a felügyelőnél. 4149

ELADÓ egy modern Standard rádió. Petőfi-utca 24., hátul az emeleten. 4148

ELADÓ rövid, keresztuhuros zongora, férfi balon, feles motor, női kerékpár, sportkocsi, ház. Csaba vezér 26. Érdeklődni Főtér 10., füzőüzlet. 4143

EGY uj oszlopkályha eladó. Méhes utca 77. 4144

ÁTHELYEZETT használt ruhakereskedésemet megnyitottam a Jókai-utca 13. alatt. Adok, veszek használt ruhát és egyéb tárgyakat. Rusu használt ruhakereskedés. 4146

ELADÓ olcsón egy férfikerékpár, jóállapotban. Thellmann-utca 14. sz. 4134

KERESEK kisebb ilsztes ládát. Zola-utca 9., házmester. (Telefonpalota mellett.) 4135

ELADÓ egy üzemképes, 100-as motorkerékpár. Horea-ut 38. 4136

WIRTH-zongora, rövid, kereszthuros, eladó. Simon, Augusztus 23-utca 24. 4138

ELADÓ egy modern háló és egy süllyesztős Singer varrógép. Hosszu-utca 31., balra, ajtó 7. 4133

ELADÓ kifogástalan állapotban egy heverő. Malom-utca 10., balra harmadik ajtó. 4127

SINGER varrógép, modern, uj, eladó. Margittai füszerüzlet, Györgyfalvi-ut 72. 3955

KWARTZ-órát, kifogástalant és fényképészethez 60 perces exponáló órát megvételre keresek. Cim a kiadóban. 4131

GYERMEKKOCSI, mély, steppelt, jókarban levő, eladó. Baba Novac-tér 11., volt Tordai-ut. 4114

ELADÓ azonnal beköltözhető családi ház. Barbusse (Szamosközi)-utca 79. 4126

Szépen bútorozott szobát keresek fürdőszobahasználattal, lehetőleg a központhoz közel levő csendes helyen. Jólfizetek. Cim a kiadóban.

A HETI LOTO egyszerü, biztos, minden héten nyeremenyeket hozó játék. Sorsjegyek kaphatók az Osztálysorsjáték helyi eladási irodában.

INGATLAN-LAKÁS

HÁZAT, telket, öröklakást akar venni, eladni, lakását bútorral átadni, elcserélni, férjhezmenni, nősülni, irattait lemásolni? Forduljon bizalommal Vulkán irodához, Molotov 24. 3573

SZOBA, konyha, éléskamrás lakást keresek, költséget térítek. Széchenyi-tér 45., fodrász. 4021

NAGYOBB istálló kiadó. Prof. Ciortea-utca 18. szám. 3999

KERESEK két szoba, komfortos, esetleg egy szoba komfortos lakást, lehetőleg központtól nem messze. Költségeket megtéritek. Cim a kiadóban. 4025

BUDAPESTI villatelkemet eladnám, vagy elcserélném. Cim a kiadóban. Gy. 4

ELADÓ 1300 négyzetméter gyümölcsös kert, Rákóczi-ut elején. Értekezni Ilie Macelar 22. 4011

HÁROM lakrészes ház, istállóval, beköltözhető, Krizbai-utcában, eladó. „Unitas", Horea-ut 35. 4124

EGY parcella eladó. Dunarii-utca 19. Tordai-ut felé. 4117

KÉT diák belvárosi lakásban teljes ellátást kaphat. Malinovszki-tér 9., üzlet. 4150

EGY kisebb diáknak vagy diáklánynak nem külön bejáratu szobában teljes ellátást és zongorahasználatot adnék. Cim: Crisan-utca 37. 4137

KÉT iskolás gyermeket teljes ellátásba veszek. Cim: Vörös Hadsereg-utja 62., hátul az udvarban. 4130

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI ruha, fátyol és koszoru eladása és kölcsönzése nagy választékban az Orchideanál, Dózsa György-utca 22. F.

ELVESZETT Czegédi László névre szóló, 1942 junius 12 kelt 90—1942 számu érettségi bizonyitvány. A bizonyitvány semmis. 4051

TÖLTÖTOLLJAVITÁS, eladás, felelősség mellett. Méder Ferenc, Molotov 22. Gy. 3.

MÜVÉSZI képkeretezés, aranyozás, képrestaurálás, butorjavitás és szakszerü csomagolás. „Unitas", Horea-ut 35. 4124

MENYASSZONYI ruhák, fátyolok, koszoruk kikölcsönzése. „Dahlia" müvirágszalon. Horea-út 35. F

FINOMLELKÜ, házias, vidéki lány megismerkedne becsületes iparossal, 32—42-ig, házasság céljából. Cimeket „Finom lélek" jeligére. 4132

SZEP, szőke vidéki urilány, jól jövedelmező, önálló foglalkozással, keresi házasság céljából intelligens, jobb iparos ismeretségét, 33—45 évig. Leveleket „Boldogság" jeligére a kiadóba kérek. 4129

HÁZASSÁG céljából keresi 28—35 éves, jómegjelenésü és házias nő ismeretségét 40 éves férfi, aki vidéki városban biztos megélhetést nyujtó üzlettel rendelkezik. Hozomány helyett inkább lelki gazdagságot keresem. Lehetőleg fényképpel ellátott levelet „Vidéki előnyben" jeligére a a kiadóba kérek. 4128

Az Acélárugyár felvesz

üzemlakatosokat, géplakatosokat, szerszámlakatosokat, hovélcsokat, esztergá yosokat, gyalusokat, heg esztőket, öntödei- és külső segédmunkásokat

Jelentkezés a VASAS Szakszervezeten keresztül történik

A „CAPITOL" mozgóban! Premier film!

„A kis iskoláslány"

Egy boldog ország gyermekeinek filmje, melyben mindenkinek van valami tanulnivalója. Nem kiagyalt történet „Dokumentum-film" a legkiválóbb szovjet színészekkel. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Szombat és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Felhívás!

Az államosított volt felekezeti könyvtárakból kölcsönvett könyveket a kölcsönvevők legkésőbb október 15-ig, a törvényes következmények terhek mellett szolgáltassák vissza az illető könyvtáraknak

Államosított egyházi javak igazgatósága

Világosság sport

Az NB I. állása

1.	CFR T.	6	6	0	0	21: 5	12
2.	CFR B.	6	4	0	2	12: 5	8
3.	Dinamo	6	3	2	1	14: 9	8
4.	ICO	6	3	2	1	18:13	8
5.	ITA	6	2	3	1	8: 5	7
6.	CFR Cluj	6	3	1	2	10: 9	7
7.	Politech	6	3	0	3	15:10	6
8.	Jiul	6	2	2	2	7: 9	6
9.	„U"	6	2	1	3	9:12	5
10.	RATA	6	2	1	3	8:12	5
11.	Metalo.	6	2	0	4	14:24	4
12.	Hadsereg	5	1	1	3	10:19	3
13.	Medgyes	6	0	2	4	8:16	2
14.	Petrolul	5	0	1	4	6:12	1

A „C" liga eredményei

Marosvásárhelyen CFR—Minerul 3:0 (3:0). A vasutas csapat könnyen győzött Balogh 4, Incze, Löcsei, Kocsárdi és Szász góljaival. Vezette Lungu (Udvarhely). Dicsőszentmártonban Sticla—Explozivii 4:1 (2:1). Megérdemelt győzelem. Góllövők Soós 2, Schultz, Desser, illetve Ádám. Vezette Muresan Kolozsvár. Régenben Foresta—Vitrometan 2:1 (2:1). A hazai csapat csak nagy küzdelem után győzött. Góllövők Birk, Katona, illetve Lőrincz. Vezette Varga (Kolozsvár). Segesváron CSM Segesvár—CFR Nagykároly 5:0 (3:0). Könnyü győzelem. Góllövők Hirsch 2, Mátéffy, Grünspán, illetve Székely öngól. Vezette Czinczár. Tordán CFR—Tisza 4:0 (2:0). A tordai vasutas csapat nagy fölényben játszva, megérdemelten győzött. Vezette Gáll (Kolozsvár). Désen CFR—Topitorul 3:0 (1:0). Góllövők: Hirsch 2 és Muresan. Kolozsváron Törekvés—Hadsereg 3:0 (2:0). A kolozsvári csapat támadott és a Törekvés rugta a gólokat. Góllövők dr. Tombori 2 és Bátori. Vezette Hunjade (Nagyvárad).

35.000 nézős elődöntő

A RNK atlétái nagy sikerrel szerepeltek a bukaresti kétnapos nemzetközi versenyen

BUKAREST — Az ujjáépitett ANEF stadionban szombaton és vasárnap rendezték meg az utóbbi évek egyik legnagyobb nemzetközi atlétikai versenyét Magyarország, Csehszlovákia, Lengyelország és a Román Népköztársaság válogatott atlétáinak részvételével.

A szombati megnyitó ünnepségen Gh. Vasilichi közoktatásügyi miniszter üdvözölte a külföldi sportolókat, majd bensőséges ünnepség keretében adta át a romokból ujjáépitett stadiont az Országos Népsport Szervezetnek. Ezután megkezdődtek a kétnapos nemzetközi verseny küzdelmei, melyen a RNK atlétái nagy sikerrel szerepeltek.

1500 m. sikfutás: 1 Garai (Magyarország) 3.54.2 p. 2 Csevona (Csehszlovákia) 3.57.5 p. 3 Hires (Magyarország) 3.58.1 p. 4 Pop Victor (RNK) 3.58.2 p. Országos rekord beállitva.

100 m. sikfutásban: 1 Lupsa (RNK) 10.8 mp. 800 m. sikfutásban: 1 Hires (Magyarország) 1 perc 52.8 mp. 400 m. sikfutás: 1 Solymosi 50.1 mp. Moina 250 m. után lábrándulást szenvedett. 80 m. női gát: 1 Gyarmati Olga (Magyarország) 12.3 mp. Sulydobásban: 1 Lamovszki (Lengyelország) 15.95 m. 2 Gurau (RNK) 14.75 m. 3 Raika (RNK) 14.55 m. Távolugrás: 1 Adamcsik (Lengyelország) 7.15 cm. Gerelyvetésben: 1 Várszegi (Magyarország) 65.28 m. Női gerelyvetésben: 1 Rohonczi 37.10 m. 110 m. gátfutásban: 1. Krull (Csehszlovákia) 15.6 mp. 2 Victor Dumitrescu (RNK) 15.8 mp. 5 kilométeres távgyaloglásban a román Parashivescu 22 perc 11.6 mp. es idővel uj országos rekordot állitott fel. A 4x100 méteres női váltófutásban 1 Magyarország 49.5 mp. 400 m. gátfutásban: 1 Kiss László (RNK) 54.7 mp. Országos rekord. Női távolugrásban: 1 Gyarmati Olga 5.58 cm. 2 Ernst Lujza 531 cm. Női sulydobásban: 1. Komalkova (Csehszlovákia) 13.20 m. A román Pusch 11.80 m. dobásával negyedik lett. Diszkoszdobásban: 1 Klics (Magyarország) 49.29 m. Maratoni futásban: 1 Teodosiu (RNK) 2 óra 47.31 mp. 200 m. sikfutásban: 1 Lupsa 22.2 mp. Rudugrásban: 1 Grocsár (Csehszlovákia) 390 cm. 2 Zeno Dragomir (RNK) 380 cm. 3 Baciu 380 cm. Magasugrásban: 1 Sötér 190 cm. A román Macavei 175 cm-el a negyedik lett. Női gerelydobásban: 1 Dobranszki (Lengyelország) 39.40 m. A román Medrea Ilona 36.50 méteres dobásával uj országos rekordot állitott fel. 800 m. női sikfutásban 1 Zubek (Magy. o.) 2 perc 21.5 mp. 2 Treiball (RNK) 2 perc 23.3 mp. 10.000 m. sikfutásban: 1 Zatopek (Csehszlovákia) 30 perc 0.3.6. 2 Szilágyi (Magyarország) 31.01 mp. Kalapácsdobásban: 1 Dumitru Constantin (RNK) 48.90 m. (A magyar Németh Imre repülőgépen nem érkezett meg idejében Kopenhágából.) Hármasugrásban: 1 Puskás (Magyarország) 13.62 m. 4x100 m. váltófutásban: 1 Magyarország 42.4 mp.

A TOTO

33-IK FORDULÓJÁNAK EREDMÉNYEI

1.	Jiul—Ita 0-0	(x)
2.	CFR T.—ICO 2-1	(1)
3.	Medgyes—CFR B. 0-1	(2)
4.	CFR K.—RATA 0-0	(x)
5.	Desrobirea—Socec 0-1	(2)
6.	Tesătoria—Călăraşi 3-1	(1)
7.	Concordia—ARLUS 3-0	(1)
8.	Cfr Várad-CFR Szatmár 3-1	(1)
9.	Surianul—Dinamo B. 1-1	(x)
10.	Metalochimic—Minerul 3-0	(1)
11.	CSMB—CFR Severin 4-3	(1)
12.	Fr. Romana-Dinamo Suc. 3-1	(1)

Az NB II. eredményei:

Aranyosgyéresen Mica—Sodronyipar 1:1 (1:0). Nagybányán Sportul Muncitoresc—CFR Turnu Severin 4:3 (4:2). Aradon CFR—Dermata 4:0 (2:0). Resicán Metalochimic—Minerul 3:0 (0:0). Temesváron CAMT—Solvay 5:2 (2:0). Nagyváradon CFR—CFR Szatmár 3:1 (1:0). Sebesen Surianul—Dinamo 1:1 (1:0).

A MAGYAR NB I. EREDMÉNYEI

Kispest—Ujpest 3:1 (1:0). MTK—Csepel 4:1. Ferencváros—Szeged 7:0 (3:0). Tatabánya—Goldberger 3:2 (2:0). SzAC—Vasas 1:0 (0:0). Mateosz—ETO 3:0 (1:0). Soroksár—Salbtc 2:0 (2:0) Haladás—Kistext 3:1 (1:1). A bajnokságban a Ferencváros vezet 8 ponttal, utána MTK és Kispest ugyancsak 8—8 ponttal, negyedik a Mateosz 5 ponttal a Csepel a 15-ik a sorrendben.

A nagyváradi ICO döntetlent érdemelt volna Temesváron

CFR T.—ICO 2:1 (1:0)

TEMESVÁR. — A Nemzeti Bajnokság első és második helyezettjének találkozóját nagy érdeklődés előzte meg a Bánság fővárosában. Ugyanis ezen a mérkőzésen, ha a nagyváradi közüzemek csapatának sikerül győznie a temesvári vasutas csapat ellen, ugy az élre kerülhetett volna.

Közel 10 ezer néző előtt a két csapat a következő összeállitásban futott ki a pályára:

CFR Temesvár: Boros — Androvics, Rodeanu — Cojoreanu, Ritter, Woronkovszki — Monyák, Reiter, Kovács, Avasilicioaie, Badeantu.

ICO: Vécsei — Melán, Pop, — Bodó, Zilahi, Serfőző — Kovács II., Spielmann, Váczi, Tudose, Turcus.

Már az első percekben az ICO támad. Az 5. percben a kiugró Tudose lövése a kapufáról pattan vissza. Lassankint a CFR is feljön és a 22. percben Badeantu révén megszerzi a vezetést (1:0). A 34., majd a 39. percben Váczi lövéseit Boross nagy szerencsével védi.

Szünet után az első husz percben a CFR van fölényben. Badeantu átadásából a 10. percben Kovács megszerzi a vasutasok második gólját. (2:0).

A nagyváradi együttes ezután nyomasztó fölénybe kerül, a 35. percben Váczi révén 2:1-re szépit az eredményen, majd a 41. percben Spielmannak kitünő alkalma van egyenliteni, de Ritter az utolsó pillanatban ment s igy a CFR győztesként vonul le a pályáról.

A mérkőzés nagyrészében a nagyváradi csapat volt a többet támadó fél a CFR pedig a veszélyesebb. Kis szerencsével az ICO elhozhatta volna a mérkőzés egyik pontját Temesvárról. A mezőny legjobb embere Zilahi volt. Mellette Vécsei, Melán, Pop és Serfőző, a CFR csapatából pedig Boross, Ritter, Reiter és Voronkovszki emelkedett ki.

Gorcea bukaresti biró a mérkőzést kielégitően vezette.

Tehetetlen volt a kolozsvári CFR csatársora

CFR K.—RATA 0:0

KOLOZSVÁR. — A „Gheorghiu-Dej városi sporttelepen 5000 néző előtt játszották le a CFR Kolozsvár—RATA NB. I. mérkőzést, mely 0:0 arányban döntetlenül végződött.

A két csapat a következő összeállitásban játszott:

CFR: Costea — Demeter, Felecan I. — Bálint, Kiss, Nistor — Nagy, Kovács IV., Muresan, Ferenczi, Candrea.

RATA: Székely — Szöllösy, Brassai — Csiky, Szaloky, Benyovszki — Incze I., Bonatiu, Antonescu, Incze II., Pálffi.

Az első félidőben a CFR a többet támadó fél és a 28. percben alkalma van gólszerzésre is, de Ferenczi közeli lövését Székely nagy bravurral menti.

A második félidőben mindkét csapatnak van alkalma gólszerzésre, de a gólképtelen csatársorok nem tudnak eredményt elérni a kitünő védelmekkel szemben.

Bár a mérkőzés nagyrészében a CFR volt fölényben és több alkalma volt a gólszerzésre, a döntetlen eredmény mégis reálisnak mondható.

A kolozsvári csapatból a fedezetsor, továbbá Chandrea és Demeter, a RATA-ból pedig Brassai, Csiki, Székely és Szalóky emelkedett ki játékával. Sandru Grigore bukaresti biró a mérkőzést bizonytalanul vezette.

Gólzáporos győzelmek a kerületi labdarugó bajnokságban

KOLOZSVÁR. A kerületi labdarugó bajnokságok szombat és vasárnapi fordulójában 16 mérkőzés került lejátszásra. A legnagyobb sikerrel ujra a DINAMO csapata szerepelt, mely 5:0 (3:0) arányban győzte le a Városi Alkalmazottak csapatát. Góllövők: Kurkó 3, Penu és Stoica. Rozner a mérkőzést mintaszerüen vezette.

A VASAS együttese Miklós 2 és Nosztrai góljaival 3:1 (1:0) arányban győzött szép játék után a Pénzügy ellen, melynek egyetlen gólját Cenan lőtte. Az IRISZ—BÁNFFYHUNYAD mérkőzés 2:2 (0:0) arányban, döntetlenül végződött. Góllövők Orosz, Szász, illetve Boros és Kohn. Delbács a mérkőzést jól vezette. A CFR II. 3:0 (1:0) arányban győzött a Haggibbor ellen. Góllövők Nagy 2 és Felecan. Vezette Puscariu. A KKASE együttese szép csatárjátékkal 10:1 (4:1) arányban hengerelte le a Victoria csapatát. Góllövők Szatmári 6, Sztankovics 2, Prunner, Gáspár, illetve Kakucs 11-esből. Vezette Jószai. A DERMATA II. tetszetős játék után 7:2 (3:1) arányban győzött a Fodrászok csapata ellen. Góllövők Engi 3, Csete 2, Stoica 2, illetve Rámai 2. Vezette dr. Kuszalik. DOHÁNYGYÁR—VEGYESSZAKSZERVEZET 4:0 (2:0). Megérdemelt győzelem. Góllövők Cioara 2, Moara 2. Vezette Ciosa. ACÉL—TEXTILA 2:2 (2:1). Izgalmas, változatos mérkőzés. Góllövők Szabó, Csutak, illetve Dobai és Dózsa. Vezette Czaga. Az U II—MINERUL mérkőzés elmaradt, mert az egeresi csapat nem jelent meg a mérkőzésre. SANITAS—HADSEREG II. 4:3 (2:1). Szép, változatos játék, megérdemelt győzelem. Góllövők Ciurus 2, dr. Pioras, Todoreanu, illetve Irimes 2 és Dumitrescu. Incze a mérkőzést jól vezette.

Az ifjusági bajnokság első fordulójában a Vasas kitünő erőkből álló ifjusági csapata 16:0 (9:0) arányban győzött a Dohánygyár ellen. Vezette Mann. Dermata—Acél 1:1 (0:0). Vezette Weszelovszki. U—Textila 1:0 (0:0). Vezette Fratila. CFR—Haggibbor 1:0 (0:0). Vezette Calatean.

A törpebajnokságok küzdelmeiben a Vasas törpék 2:1 (1:0) arányban győztek a Dermata ellen. Vezette Chifor.

Szerencsével győzött a bukaresti CFR

CFR B.—MMSC 1:0 (1:0)

MEDGYES. A bukaresti vasutas csapat vasárnap délután 1:0 (1:0) arányban szerencsés győzelmet aratott a medgyesi munkáscsapat ellen. A fővárosi együttes már a második percben megszerezte a mérkőzés vezető és egyben győztes gólját. Filotti beadását Zavoda közelről gólba lőtte. A 11-ik percben a CFR-nek ujabb alkalma volt gólszerzésre, de Filotti, miután a kapust is kicselezte, a labdát kapufának lőtte.

A mérkőzés hátralévő 80 percében a medgyesi csapat nyomasztó fölényben volt, amit igazol a 7:2 szögletarány is, de csatárai még a kapu szájából sem tudták a hálóba helyezni a labdát. A medgyesi munkáscsapat döntetlen eredményt érdemelt volna.

A két csapat a következő összeállitásban játszott:

CFR Bukarest: Justin — Apolzan, Darok — Bartha, Marin, Tanase — Lungu, Zavoda, Filotti, Socec, Mihailescu.

MMSC: Kodacsek — Szabó, Costea — Coman, Rasinaru, Tomescu — Guta, Jifcovici, Uzum, Szász, Tóth.

A CFR-ből Darok, Filotti és Zavoda, a medgyesi csapatból Uzum, Tanase, Rasinaru és Coman emelkedtek ki.

Freund temesvári biró a mérkőzést jól vezette.

Jiul—ITA 0:0

PETROZSÉNY. Közel 5000 néző előtt került lejátszásra Petrozsényben a Jiul—ITA bajnoki mérkőzés, amely nagy küzdelem után, a várakozásnak megfelelően, döntetlenül végződött. A mérkőzés nagy részében a román bajnokcsapat volt nagyobb fölényben, de a kitünően játszó Costica Marinescu egymaga verte vissza az ITA csatársorának támadásait. A mérkőzést Tepeneac temesvári biró kielégitően vezette.

Ma délután 4 órakor

Dinamo Kolozsvár—Dinamo Bukaresi

KOLOZSVÁR. A „Gheorghiu-Dej" sporttelepen ma délután 4 órakor igen érdekesnek ígérkező barátságos mérkőzés lesz, a bukaresti Dinamo B. és a kolozsvári Dinamo csapatai között. A fővárosi Dinamo, mely tegnap Sebesen játszott az NB II. küzdelmei során a Surianul ellen, még vasárnap este Kolozsvárra érkezett, hogy pihenten állhasson ki a ma délutáni mérkőzésre, melyre a két együttes a következő csapatával áll ki:

DINAMO BUKAREST: Stanescu, — Ianda, Cioboata, — Teodorescu, Fratila, Simionescu, — Cracium, Petre Mircea, Serbu, M. Popescu, Mihai.

DINAMO KOLOZSVÁR: Kundl — Kleinmann, Vgiu I. — Huszár, Muresan, Binder — Fábián, Penu, Kurkó, Gárpár, Bakos. Tartalékok: *Raicu, Russu* és *Szilágyi.* — Előmérkőzés délután 3 órakor: Napokémia—PTT.

A kettős mérkőzést 20, 40 és 60 lejes propaganda belépőjegyekkel rendezik meg.

GRAFIKAI ÜZEMEK KOLOZSVÁR, BRASSAI-UTCA 7 SZÁM.